

Lovforslag nr. L 27. Fremsat den 4. oktober 2006 af kirkeministeren (Bertel Haarder)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om folkekirkens økonomi, lov om menighedsråd, lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde og forskellige andre love

(Budgetlægning for kirke- og præstegårdskasserne, ændret sammensætning og opgaver for stiftsøvrigheden, aflastning af provsten for administrative opgaver m.v.)

§ 1

I lov om folkekirkens økonomi, jf. lovbe- kendtgørelse nr. 376 af 28. april 2006, foretages følgende ændringer:

1. I § 1, stk. 3, 3. pkt., ændres »§ 5, stk. 4« til: »§ 7, stk. 4«.
2. §§ 4-7 ophæves og i stedet indsættes:

»Kapitel 1 a

Budgetlægning for kirke- og præstegårdskasserne

§ 4. Provstiudvalget fastsætter foreløbige driftsrammer for kirke- og præstegårdskasserne i provstiet og meddeler disse til menighedsrådene. Provstiudvalget kan ved den foreløbige ram- mefastsættelse reservere et beløb til prioritering i forbindelse med fastlæggelse af de endelige driftsrammer og anlægsbevillinger.

Stk. 2. Menighedsrådene udarbejder på bag- grund af de foreløbige driftsrammer budgetbi- drag vedrørende driftsrammen samt eventuelle ønsker om yderligere driftsudgifter og bevillinger til anlæg. Budgetbidraget skal indeholde an- givelse af de stillinger, som budgettet omfatter.

Stk. 3. Hvis der i et sogn eller et pastorat er op- rettet en præstegårdskasse, udarbejdes budgetbi- draget og eventuelle ønsker om yderligere drifts- udgifter og bevillinger til anlæg på et fællesmø- de mellem menighedsrådene ved stemmeflertal

efter indhentet udtalelse fra præstegårdsudval- get.

Stk. 4. Budgetbidrag m.v. som nævnt i stk. 2 og 3 indsendes til provstiudvalget inden en af provstiudvalget fastsat frist.

§ 5. Provstiudvalget indkalder en eller to re- præsentanter for hvert menighedsråd i provstiet til budgetsamråd. Hvis provstiet består af to eller flere kommuner eller dele af flere kommuner, af- holdes budgetsamrådet dog særskilt for sognene i den enkelte kommune. Der kan afholdes flere budgetsamråd.

Stk. 2. Budgetsamrådet er offentligt. Bekendtgørelse om afholdelse af budgetsamrådet sker efter provstiudvalgets bestemmelse på en måde, der sikrer, at offentligheden bliver bekendt med afholdelsen. I bekendtgørelsen angives, hvilke emner der skal behandles på budgetsamrådet.

Stk. 3. Budgetsamrådet har ikke besluttende myndighed, jf. dog stk. 4.

Stk. 4. Menighedsrådene kan på det første budgetsamrådsmøde efter nyvalg til menigheds- råd beslutte at flytte kompetence fra provstiud- valget til budgetsamrådet. Beslutningen er bin- dende for menighedsrådenes funktionsperiode. Provstiudvalgets og budgetsamrådets kompeten- cer fastlægges i en vedtægt. Budgetsamrådet kan overtage provstiudvalgets kompetence til at:

- 1) Fastsætte de overordnede målsætninger for udgifter og ligning set i et flerårigt perspek- tiv, jf. § 6, stk. 2.

F. t. l. vedr. folkekirkens økonomi m.v.

- 2) Fastsætte de i § 7, stk. 1-2, nævnte rammer og bevillinger.
- 3) Fastsætte det i § 7 a, stk. 1-2, nævnte ligningsbeløb til kommunens kirke- og præstegårdskasser, medmindre dette fastsættes af et budgetudvalg, jf. § 17 c. Ved det beslutende budgetsamråds fastsættelse af ligningsbeløbet finder § 7, stk. 5, 2. pkt., tilsvarende anvendelse.

Stk. 5. Budgetsamrådet kan beslutte, at personalenormeringen fastlægges af provstiudvalget og i så fald fastlægge retningslinier for personalenormering. Beslutningen træffes på det første budgetsamrådsmøde efter nyvalg til menighedsråd og er bindende for menighedsrådenes funktionsperiode.

Stk. 6. Budgetsamrådet kan beslutte at iværksætte samarbejde efter § 43 a, stk. 1, i lov om menighedsråd.

Stk. 7. Når der på budgetsamrådet træffes beslutning om en ændret kompetencefordeling, jf. stk. 4-5, eller om etablering af samarbejde, jf. stk. 6, vægtes det enkelte menighedsråds stemme i forhold til antal af valgte medlemmer i det enkelte råd, og beslutningen træffes ved kvalificeret flertal på 2/3. Et samarbejde med provstiet som ramme, jf. stk. 6, ophører, hvis der på et efterfølgende budgetsamråd ikke er et kvalificeret flertal som nævnt i 1. pkt. for at fortsætte samarbejdet. Ved øvrige beslutninger vægtes stemmerne også som nævnt i 1. pkt., og beslutninger træffes ved stemmeflertal.

Stk. 8. Kirkeministeren kan fastsætte nærmere regler om afholdelse af budgetsamråd.

§ 6. På budgetsamrådet belyses de økonomiske forhold i provstiet, ligesom målsætninger for udgifter og ligning set i et flerårigt perspektiv skal drøftes. Endvidere skal menighedsrådenes ønsker om nye større udgiftskrævende opgaver drøftes. Den i 2. pkt. nævnte drøftelse skal ske med udgangspunkt i de fremsendte budgetbidrag, jf. § 4, stk. 2-3.

Stk. 2. På baggrund af den i stk. 1, 1. pkt., nævnte drøftelse fastsætter provstiudvalget de overordnede målsætninger for udgifter og ligning set i et flerårigt perspektiv.

§ 7. Efter budgetsamrådet fastsætter provstiudvalget rammebevilling for kirkekassens driftsudgifter og bevilling for kirkekassens anlægsudgifter.

Stk. 2. Hvis der i et sogn eller et pastorat er oprettet en præstegårdskasse, fastsætter provstiudvalget denne kasses rammebevilling for driftsudgifter og bevilling for anlægsudgifter.

Stk. 3. Menighedsrådet fastsætter inden for den af provstiudvalget fastsatte rammebevilling og bevilling til anlægsudgifter, jf. stk. 1 og 2, budgettet for det kommende regnskabsår.

Stk. 4. Menighedsrådene fastsætter inden for den af provstiudvalget fastsatte rammebevilling og bevilling til anlægsudgifter, jf. stk. 2, budgettet for præstegårdskassen. Budgettet fastsættes på et fællesmøde ved stemmeflertal efter indhentet udtalelse fra præstegårdsudvalget.

Stk. 5. Kirkeministeren kan fastsætte nærmere regler om proceduren for fastsættelse af rammer som nævnt i stk. 1 og 2 og om fastsættelse og indsendelse til provstiudvalget af budgetter for kirke- og præstegårdskasserne. Kirkeministeren kan ikke fastsætte regler om størrelsen af kirke- og præstegårdskassernes udgifter eller om kirkeskattens størrelse.

§ 7 a. Ligningsbeløbet til kommunens kirke- og præstegårdskasser fastsættes af provstiudvalget, jf. dog § 5, stk. 4, og §§ 17 c-17 d.

Stk. 2. Provstiudvalget har ved ligningsbeløbs fastsættelse adgang til at afsætte midler til en reserve på op til 5 % af ligningsbeløbet. Ved forbrug af reserven har provstiudvalget det følgende år mulighed for at forhøje ligningen med henblik på reservens reetablering. Reserven kan bruges til imødegåelse af uforudsete udgifter i ligningsområdet.

§ 7 b. Provstiudvalget påser, at kirke- og præstegårdskassernes budget for det kommende regnskabsår er i overensstemmelse med de af provstiudvalget fastsatte rammer og bevillinger, jf. § 7, stk. 1 og 2, ligesom provstiudvalget foretager legalitetskontrol af budgetterne.«

3. § 9, stk. 3, ophæves.

4. Efter § 9 indsættes som nyt kapitel:

»Kapitel 1 b

Stiftsøvrighedens sammensætning

§ 9 a. Stiftsøvrigheden består af stiftets biskop og stiftamtmanden.

Stk. 2. Stiftsøvrighederne sammensættes på følgende måde:

- 1) Stiftsøvrigheden over Københavns Stift består af biskoppen over Københavns Stift og direktøren for Statsforvaltningen Hovedstaden.
- 2) Stiftsøvrigheden over Helsingør Stift består af biskoppen over Helsingør Stift og direktøren for Statsforvaltningen Hovedstaden.
- 3) Stiftsøvrigheden over Roskilde Stift består af biskoppen over Roskilde Stift og direktøren for Statsforvaltningen Sjælland.
- 4) Stiftsøvrigheden over Lolland-Falsters Stift består af biskoppen over Lolland-Falsters Stift og direktøren for Statsforvaltningen Sjælland.
- 5) Stiftsøvrigheden over Fyens Stift består af biskoppen over Fyens Stift og direktøren for Statsforvaltningen Syddanmark.
- 6) Stiftsøvrigheden over Aalborg Stift består af biskoppen over Aalborg Stift og direktøren for Statsforvaltningen Nordjylland.
- 7) Stiftsøvrigheden over Viborg Stift består af biskoppen over Viborg Stift og direktøren for Statsforvaltningen Nordjylland.
- 8) Stiftsøvrigheden over Århus Stift består af biskoppen over Århus Stift og direktøren for Statsforvaltningen Midtjylland.
- 9) Stiftsøvrigheden over Ribe Stift består af biskoppen over Ribe Stift og direktøren for Statsforvaltningen Midtjylland.
- 10) Stiftsøvrigheden over Haderslev Stift består af biskoppen over Haderslev Stift og direktøren for Statsforvaltningen Syddanmark.«

5. I § 11, stk. 1, ændres »§ 17 c, stk. 3 og 4« til: »§ 17 g, stk. 3-5,«.

6. Kapitel 2 a affattes således:

»Kapitel 2 a

Provstiudvalg og budgetudvalg

§ 17 a. I hvert provsti vælges et provstiudvalg, der består af provsten og 4 til 6 valgte medlemmer.

Stk. 2. Valgret til provstiudvalg har medlemmerne af provstiets menighedsråd. Præster i pastorater, der omfatter flere menighedsråds kredse i samme provsti, har kun én stemme og kan selv vælge, i hvilket menighedsråd de vil afgive stemme. Omfatter pastoratet menighedsråds kredse i mere end ét provsti, har præsten en stemme i hvert provsti. En repræsentant i et menighedsråd for en valgmenighed har stemmeret ved valget, jf. § 4 i lov om menighedsråd.

Stk. 3. Valgbar er enhver, der opfylder betingelserne for at kunne vælges til medlem af et menighedsråd i provstiet.

Stk. 4. Ordinært valg til provstiudvalg skal foretages inden udgangen af marts måned i året efter, at ordinært valg til menighedsråd har fundet sted. Valget gælder fra 1. april, og funktionsperioden er 4 år.

§ 17 b. Provstiudvalget vælger af sin midte en formand og en næstformand. Valget sker ved skriftlig afstemning på udvalgets konstituerende møde, som provsten indkalder til. Valget har virkning for udvalgets funktionsperiode. Medlemmerne af udvalget har pligt til at modtage valg som formand og næstformand.

Stk. 2. Provstiudvalget kan beslutte at tillægge formanden honorar. Honorar kan dog kun tillægges formanden, såfremt denne er valgt medlem af provstiudvalget. Kirkeministeren kan fastsætte nærmere regler om formandshonoraret.

Stk. 3. Provstiudvalgets beslutninger træffes i møder. Provstiudvalget er beslutningsdygtigt, når mindst halvdelen af medlemmerne er til stede. Beslutninger træffes ved stemmeflertal.

Stk. 4. Provsten virker som udvalgets forretningsførende medlem og drager omsorg for udførelsen af udvalgets beslutninger.

Stk. 5. Provstiudvalgets møder er offentlige. Provstiudvalget kan bestemme, at en sag skal behandles for lukkede døre, når dette findes nødvendigt eller ønskeligt på grund af sagens beskaffenhed. Spørgsmålet om, hvorvidt en sag giver grundlag for dørlukning, forhandles for lukkede døre, hvis det bestemmes af provstiudvalget eller formanden. Provstiudvalget kan tillade personer, der er ansat af provstiudvalget, at overvære behandlingen af sager for lukkede døre. Provstiudvalget kan tilkalde andre personer til at overvære en sags behandling for lukkede døre, når det er ønskeligt af hensyn til sagens oplysning.

Stk. 6. Provstiudvalget fastsætter selv sin forretningsorden. Er der uenighed i provstiudvalget om forretningsgangen, kan spørgsmål herom forelægges biskoppen til afgørelse.

Stk. 7. De i lov om menighedsråd § 46, stk. 1, nævnte regler om annullation og suspension af beslutninger finder tilsvarende anvendelse over for et provstiudvalgs beslutninger, der strider mod lovgivningen. Endvidere finder de i lov om menighedsråd § 46, stk. 2-5, og § 48 nævnte regler om pålæggelse af tvangsbøder i forbindelse

med ulovlige undladelser, anlæggelse af erstatningssager ved domstolene, frafald af erstatningsanlæg mod betaling af erstatningsretlig bod samt nedsættelse eller helt bortfald af en erstatning tilsvarende anvendelse over for medlemmer af provstiudvalg, der er ansvarlige for en undladdelse eller for, at en kirkekasse, en præstegårdskasse eller provstiudvalgskassen er påført et tab.

Stk. 8. Stiftsøvrighedens afgørelser efter stk. 7, 1. pkt., kan af provstiudvalget indbringes for kirkeministeren. Stiftsøvrighedens afgørelser efter stk. 7, 2. pkt., kan af de pågældende medlemmer af provstiudvalget indbringes for kirkeministeren.

§ 17 c. Der skal nedsættes budgetudvalg hvis:

- 1) kommunen omfatter to eller flere provstier, der hver har 50 % eller mere af deres folkekirkemedlemmer inden for kommunen, eller
- 2) kommunen omfatter to eller flere provstier, hvoraf mindst ét har mere end 20 %, men mindre end 50 % af deres folkekirkemedlemmer inden for kommunen.

Stk. 2. Budgetudvalget, jf. stk. 1, nr. 1, består af provsterne som fødte medlemmer og lige mange valgte medlemmer fra hvert provstiudvalg.

Stk. 3. Budgetudvalget, jf. stk. 1, nr. 2, består af provsterne og mindst et valgt medlem fra hvert provsti eller del af et provsti. Det mindste provsti eller del af et provsti har mindst et valgt medlem, mens øvrige provstier er repræsenteret proportionalt hermed i forhold til antallet af folkekirkemedlemmer i provstiets sogne i kommunen. Det enkelte provstiudvalg kan dog ikke have flere valgte medlemmer end antallet af valgte medlemmer i pågældende provstiudvalg.

Stk. 4. Det konkrete antal medlemmer fra hvert provstiudvalg fastsættes i budgetudvalgets forretningsorden. De valgte medlemmer udpeges af provstiudvalgene i forbindelse med disses konstituering.

Stk. 5. En af provsterne udpeges som forretningsfører og drager omsorg for udførelsen af budgetudvalgets beslutninger.

Stk. 6. Bestemmelserne i § 17 b, stk. 1–3 og stk. 5–8, finder tilsvarende anvendelse for budgetudvalgene.

Stk. 7. Hvis der i kommunen er sogne eller dele af sogne, som ikke ligger i de provstier, der er repræsenteret i budgetudvalget, har disse sogne provstiudvalg adgang til at sende en repræ-

sentant til budgetudvalgets møder. Repræsentanten har tale- og forslagsret.

Stk. 8. Budgetudvalget fastsætter det samlede ligningsbeløb til kommunens kirke-, præstegårdskasser og til provstiudvalgskasserne samt ligningsbeløbets fordeling mellem provstierne.

§ 17 d. I kommuner, der omfatter flere provstier eller dele af flere provstier, og hvor der ikke skal nedsættes budgetudvalg i medfør af § 17 c, fastsættes det samlede ligningsbeløb til kommunens kirke- og præstegårdskasser og fordelingen mellem de enkelte kirkelige kasser af provstiudvalget for det provsti, hvor flest af kommunens folkekirkemedlemmer bor. Dette provsti benævnes ligningsprovstiet. Budgetsamrådet i ligningsprovstiet kan i medfør af § 5, stk. 4, beslutte at overtage den i 1. pkt. nævnte kompetence fra ligningsprovstiet.

Stk. 2. De menighedsråd i kommunen, som ikke ligger i ligningsprovstiet, har ret til at deltage i budgetsamrådet i ligningsprovstiet. Disse menighedsråd har samme rettigheder og pligter ved budgetsamrådets drøftelser og eventuelle beslutninger om målsætninger for udgifter og ligning, fastsættelse af driftsrammer, anlægsbevillinger og ligningsbeløb i ligningsområdet som ligningsprovstiets menighedsråd.

§ 17 e. I en kommune, der består af to provstier, kan kirkeministeren godkende, at der i stedet for to provstiudvalg og et budgetudvalg vælges ét fælles provstiudvalg for provstierne i kommunen. Provstiudvalget består af provsterne og 4 til 6 valgte medlemmer. Medlemmerne vælges for provstiet under ét.

Stk. 2. En af provsterne udpeges som forretningsfører og drager omsorg for udførelsen af udvalgets beslutninger.

Stk. 3. Det fælles provstiudvalg varetager samtlige opgaver, der er henlagt til provstiudvalg.

§ 17 f. Kirkeministeren kan fastsætte nærmere regler om valg til provstiudvalg, budgetudvalgets sammensætning samt om provstiudvalgets og budgetudvalgets virksomhed.

§ 17 g. Ved hvert provstiudvalg oprettes en provstiudvalgskasse, der bestyres af provstiudvalget.

Stk. 2. Udgifterne til valg af provstiudvalgene og til disses møder, herunder honorar til formanden, befordringsgodtgørelse og diæter til de

valgte medlemmer samt udvalgenes udgifter til medhjælp, kontorartikler m.v., udredes af provstiudvalgskassen efter kirkeministerens nærmere bestemmelse.

Stk. 3. Udgifter til samarbejde, jf. § 43 a, stk. 1, i lov om menighedsråd, udredes af provstiudvalgskassen.

Stk. 4. Udgifter til provstiudvalgsmedlemmers deltagelse i kurser m.v., der må anses af betydning for udøvelsen af hvervet som provstiudvalgsmedlem, afholdes af provstiudvalgskassen. Der vil endvidere efter kirkeministerens bestemmelse af provstiudvalgskassen kunne ydes valgte provstiudvalgsmedlemmer erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste i forbindelse med deltagelse i sådanne kurser m.v.

Stk. 5. Udgifter til budgetudvalgets virksomhed afholdes af de deltagende provstiudvalg.

§ 17 h. Provstiudvalgskassens udgifter dækkes gennem ligning på folkekirkens medlemmer i kommunen. Omfatter provstiet flere kommuner eller dele af flere kommuner, dækkes udgifter til provstiudvalgskassen gennem ligning på folkekirkens medlemmer i kommunerne.

Stk. 2. Provstiudvalget udarbejder årligt budget over provstiudvalgskassens indtægter og udgifter for det kommende regnskabsår.

Stk. 3. Ligningsbeløbet til provstiudvalgskassen fastsættes af provstiudvalget, jf. dog § 17 c, stk. 8.

Stk. 4. Kirkeministeren kan fastsætte nærmere regler om udarbejdelse af budget for provstiudvalgskassen.

Stk. 5. Regnskabsåret for provstiudvalgskassen er kalenderåret.

Stk. 6. Provstiudvalget aflægger årligt regnskab for provstiudvalgskassen. Kirkeministeren fastsætter nærmere regler om regnskaberne aflæggelse, om revision og om stiftsøvrighedens godkendelse af regnskaberne.«

7. § 23 affattes således:

»§ 23. I hvert stift nedsættes et stiftsudvalg vedrørende økonomi til på menighedsrådenes vegne at bestyre kirkernes og præsteembedernes øvrige kapitaler. Gravstedskapitaler (engangsvederlag for gravstedsvedligeholdelse) udbetales til kirkekasserne efter et serieprincip. Kirkeministeren kan fastsætte nærmere regler om kapitalernes bestyrelse.

Stk. 2. Stiftsudvalget vedrørende økonomi aflægger regnskab for de i stk. 1 nævnte kapitaler efter bestemmelser fastsat af kirkeministeren.

Stk. 3. Udgifterne til bestyrelse af de i stk. 1 nævnte kapitaler afholdes efter kirkeministerens bestemmelse af de indtægter, der er forbundet med kapitalforvaltningen.

Stk. 4. Stiftsudvalget vedrørende økonomi er beslutningsdygtigt, når mindst halvdelen af medlemmerne er tilstede. Beslutninger træffes ved stemmeflertal.

Stk. 5. Stiftsadministrationen bistår stiftsudvalget vedrørende økonomi med varetagelsen af udvalgets opgaver efter udvalgets nærmere bestemmelse.

Stk. 6. Valgret til stiftsudvalget vedrørende økonomi har de samme, som har valgret til provstiudvalg, med undtagelse af repræsentanter for valgemigheder.

Stk. 7. Valgbare til stiftsudvalget vedrørende økonomi er de valgte medlemmer af provstiets menighedsråd.

Stk. 8. Kirkeministeren fastsætter nærmere regler om udvalgets sammensætning.«

8. I § 24, stk. 1, ændres »6« til: »5«.

9. I § 24, stk. 2, ændres »7« til: »6«.

§ 2

I lov om menighedsråd, jf. lovbekendtgørelse nr. 164 af 16. marts 2004, foretages følgende ændringer:

1. § 12, stk. 3, affattes således:

»*Stk. 3.* Den nyvalgte formand sørger for, at det indføres i et af Kirkeministeriet anvist informationssystem, hvem der er valgt til menighedsrådets formand, kirkeværge, kasserer, kontaktperson og tegningsberettiget i medfør af § 10, stk. 9. Kirkeministeren kan fastsætte nærmere regler om indførlens form og frister for denne.«

2. I § 12, stk. 4, ændres »sende indberetning herom til provstiudvalget og stiftsøvrigheden« til: »indføre ændringen i et af Kirkeministeriet anvist informationssystem«.

3. I § 40, stk. 2, ændres »Stiftsøvrigheden« til: »Biskoppen«.

4. Efter § 42 indsættes i *kapitel 8*:

»§ 42 a. To eller flere menighedsråd kan indgå aftale om samarbejde om løsning af de opgaver,

der finansieres af kirkekassen i medfør af § 2 i lov om folkekirkens økonomi.

Stk. 2. De nærmere bestemmelser om samarbejdet optages i en vedtægt, der indsendes til Kirkeministeriet, som offentliggør denne på ministeriets hjemmeside på internettet.

Stk. 3. Vedtægten skal indeholde oplysninger om, hvilke menighedsråd der deltager i samarbejdet, hvad samarbejdet vedrører, finansieringen af samarbejdet, tilsyn, vilkår for andre menighedsråds optagelse i samarbejdet, afgørelse om uenighed om vedtægtens fortolkning, vilkår for ophævelse af samarbejdet og om, hvor vedtægten lokalt er fremlagt og kan rekvireres fra.«

5. § 43, stk. 1, affattes således:

»Udover de i § 42 a nævnte tilfælde kan to eller flere menighedsråd indgå aftale om samarbejde, der kræver dispensation fra reglerne i kapitel 1-7 og kapitel 9 i denne lov samt regler i lov om valg til menighedsråd, lov om folkekirkens økonomi, lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde og lov om bestyrelse og brug af folkekirkens kirker m.m. Samarbejdet skal vedrøre løsning af folkekirkelige anliggender.«

6. § 43, stk. 3, ophæves.

Stk. 4-7 bliver herefter stk. 3-6.

7. I § 43, stk. 4, 1. pkt., der bliver til § 43, stk. 3, 1. pkt., ændres »i Lovtidende« til: »på Kirkeministeriets hjemmeside på internettet«.

8. Efter § 43 indsættes:

»§ 43 a. Flere menighedsråd i ét provsti kan beslutte at etablere de i § 42 a og § 43 nævnte former for samarbejde med provstiet som ramme. Beslutning derom skal træffes på budgetsamråd og finansieres af provstiudvalgskassen, jf. § 5, stk. 6-7, og § 17 g, stk. 3, i lov om folkekirkens økonomi.«

§ 3

I lov om valg til menighedsråd, jf. lovbekendtgørelse nr. 163 af 16. marts 2004, som ændret ved lov nr. 537 af 24. juni 2005, foretages følgende ændringer:

1. I § 22, stk. 1, 2. pkt., udgår: »gennem provsten«.

2. I § 24 udgår: »til provst og stiftsøvrighed«.

3. I § 30, stk. 1, 1. pkt., ændres »provsten« til: »biskoppen«.

4. § 30, stk. 1, 2. pkt., ophæves.

§ 4

I lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde, jf. lovbekendtgørelse nr. 454 af 11. juni 1992, som ændret ved lov nr. 433 af 1. juni 1994, lov nr. 391 af 22. maj 1996, lov nr. 437 af 10. juni 2003 og lov nr. 562 af 24. juni 2005, foretages følgende ændringer:

1. I § 6, 1. pkt., og § 29 ændres »stiftsøvrigheden« til: »biskoppen«.

2. I § 7, 1. pkt., og § 12, stk. 1, ændres »af provsten autoriseret« til: »af Kirkeministeriet godkendt standardprotokol eller en anden af Kirkeministeriet godkendt«.

3. I § 12, stk. 4, ændres »stiftsøvrigheden« til: »stiftsadministrationen«.

4. § 26 affattes således:

»§ 26. Mindst hvert 4. år forestås det i § 24 nævnte syn af provsten. Provsten fastsætter datoen for synet og indkalder menighedsrådet til deltagelse i synet. I synet deltager en bygningskyndig person, der er valgt af provstiudvalget. Provsten kan vælge at deltage i synet. Synsforretningen ledes af den af provstiudvalget valgte bygningskyndige eller af provsten, hvis denne deltager. Forretningen indføres i en for hele provstiet fælles synsprotokol og i kirkens protokol. Provsten sørger for, at en udskrift af forretningen tilgår provstiudvalget, der afgør, hvad der videre skal foretages.«

5. § 28 affattes således:

»§ 28. Ved tildeling af anlægsbevillinger fastsætter provstiudvalget samtidig en frist for de pågældende arbejders gennemførelse, jf. § 26, 7. pkt.

Stk. 2. Provstiudvalget kan foranledige, at udførelsen af de i stk. 1 nævnte arbejder kontrolleres ved et ekstraordinært syn, jf. § 31.«

§ 5

I lov om udnævnelse af biskopper og om stiftsbåndsløsning, jf. lovbekendtgørelse nr. 511 af 16. juni 1994, foretages følgende ændringer:

1. I § 4, stk. 1, 2. pkt., ændres »stiftsøvrighed« til »stiftsadministration«.

2. § 4, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Valgbestyrelsen består af 3 medlemmer valgt blandt provstiudvalgsmedlemmerne i vedkommende stift. Stemmeberettigede ved valg af valgbestyrelse er kun de valgte medlemmer af provstiudvalget. Kirkeministeren fastsætter nærmere regler om valg af valgbestyrelse og fastsætter, hvilke opgaver valgbestyrelsen skal varetage.«

§ 6

I lov om bestyrelse og brug af folkekirkens kirker m.m., jf. lovbekendtgørelse nr. 217 af 31. marts 1992, foretages følgende ændringer:

1. I § 1, stk. 4, 2. pkt., § 19, stk. 2, 2. pkt., og § 19, stk. 3, ændres »stiftsøvrigheden« til: »provstiudvalget«.

2. § 2 ophæves.

§ 7

I lov nr. 310 af 16. maj 1990 om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v., som ændret ved lov

nr. 390 af 22. maj 1996 og lov nr. 437 af 10. juni 2003, foretages følgende ændringer:

1. I § 22, stk. 1, indsættes som 2. pkt.:

»Spørgsmålet om personalenormering kan dog varetages af provstiudvalget, jf. lov om folkekirkens økonomi § 5, stk. 5.«

§ 8

Loven træder i kraft 1. januar 2007.

Stk. 2. Lov om folkekirkens økonomi § 17 a, stk. 1, og § 17 e, stk. 1, 2. pkt., som affattet ved denne lovs § 1, nr. 5, om antallet af valgte medlemmer af provstiudvalg finder første gang anvendelse ved de ordinære valg til provstiudvalg i 2009.

§ 9

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland. Loven kan ved kgl. anordning sættes i kraft for Færøerne med de afvigelser, som de særlige færøske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Regeringen besluttede den 20. april 2005 at nedsætte en arbejdsgruppe om ændring af den kirkelige struktur som følge af kommunalreformen. Arbejdsgruppens endelige forslag om ændring af den kirkelige struktur blev offentliggjort den 16. maj 2006 og er med enkelte ændringer blevet gennemført ved kongelige resolutioner af 21. og 29. august 2006, således at den nye provstiinddeling træder i kraft pr. 1. januar 2007. Med en tilpasning af den geografiske struktur i folkekirken, så provstigrænserne så vidt muligt følger de nye kommunegrænser, skabes en struktur med mere bæredygtige ligningsområder og med et klart ansvar for den kirkelige ligning. Provstiniveauet vil endvidere blive baseret på en geografisk enhed, som folkekirkens medlemmer i forvejen har en tilknytning til.

Arbejdsgruppens kommissorium indebar, at arbejdsgruppen i sammenhæng med forslaget til provstiinddelingen også skulle se på opgavefordelingen mellem og inden for sogn, provsti og stift.

Med kommunalreformen ophører samtidig stillingen som stiftamtmand, der sammen med biskoppen udgør den nuværende stiftsøvrighed. Dette gør det i sig selv nødvendigt at se på opgavefordelingen. Det vil endvidere være nødvendigt at sikre rammerne for et forpligtende samarbejde om budgetlægning i de betydeligt flere kommuner, der efter kommunalreformen rummer to eller flere provstier.

Den 3. januar 2006 offentliggjorde arbejdsgruppen et debatoplæg om opgaver i sogn, provsti og stift. I løbet af januar og februar 2006 afholdt arbejdsgruppen i samarbejde med Landsforeningen af Menighedsråd i alt 11 debatmøder, et i hvert stift samt et på Bornholm. Der deltog ca. 2.200 personer i debatmøderne, primært menighedsrådsmedlemmer. Den 9. marts 2006 afholdt arbejdsgruppen et seminar med deltagelse af en række indbudte eksperter. Arbejdsgruppen har endvidere selv holdt 16 møder i perioden 31. maj 2005 til 30. juni 2006.

Den offentlige høring om debatoplægget bidrog til, at et meget stort antal af folkekirkens interessenter deltog i debatten om den fremtidige opgavefordeling i folkekirken ved at indsende høringssvar eller kommentarer til debatoplægget om opgaver i sogn, provsti og stift. Der blev modtaget i alt 691 høringssvar eller kommentarer.

Debatoplægget, referater af debatmøderne, materiale fra seminaret samt alle høringssvar er løbende blevet offentliggjort på www.km.dk. Høringssvarene blev sammenfattet i et »trafiklys«, som angiver de forskellige grupper af interessenters holdninger til 15 konkrete spørgsmål i debatoplægget. Dette trafiklys blev også offentliggjort på www.km.dk.

Arbejdsgruppen har på denne baggrund udarbejdet betænkning 1477/2006 »Opgaver i sogn, provsti og stift« med 20 forslag til mulige ændringer af opgavefordelingen mellem sogn, provsti og stift samt arbejdsgruppens overvejelser og anbefalinger om budgetlægningen.

Arbejdsgruppens betænkning blev offentliggjort den 17. juli 2006 og samme dag sendt til høring hos blandt andet Landsforeningen af Menighedsråd, Den danske Præsteforening, Danmarks Provsteforening, biskopperne, stiftsøvrighederne, kirkefunktionærorganisationerne m.fl.

Samtidig blev en fyldig sammenfatning af betænkningens forslag sendt til samtlige menighedsråd, provstiudvalg m.fl.

Høringen blev opdelt i to faser. For de forslag, som er omfattet af den første fase, udløb høringsfristen den 1. september 2006.

Disse forslag drejer sig om problemstillinger, hvor det vil være nødvendigt eller hensigtsmæssigt at gennemføre ændringer og lovgivning med virkning fra 1. januar 2007. Det drejer sig dels om stiftsøvrighedens sammensætning og opgaver efter 1. januar 2007 og dels om forpligtende budgetsamarbejde i kommuner med flere provstier.

Andre af arbejdsgruppens forslag vedrører vilkårene for de nye provstier, som etableres fra 1. januar 2007. Det drejer sig om mulighederne for samarbejde

mellem sognene og om provstens opgaver i de nye provstier samt reglerne for budgetlægning i provstierne.

Dette lovforslag omfatter de forslag i betænkningen, som indgik i høringens første fase.

Den 15. september 2006 var der modtaget høringsvar fra samtlige biskopper/stiftsøvrigheder, Landsforeningen af Menighedsråd, Danmarks Provsteforening, Den danske Præsteforening, Dansk Organist og Kantor Samfund (DOKS), Foreningen af Kirke- og Kirkegårdsansatte (FAKK), Foreningen af Danske Kirkegårdsledere, Dansk Kirkemusikerforening, Danmarks Kordegneforening, Finansministeriet, rektor for Teologisk Pædagogisk Center (TPC), Kirkeligt Samfund, Kirkefondet, 28 provstiuvalg, 71 menighedsråd og 7 private.

Høringssvarene viser en generel opbakning til forslagene. På baggrund af høringen er der foretaget enkelte ændringer af forslagene i forhold til strukturarbejdsgruppens forslag. Disse ændringer beskrives under de enkelte forslag.

Arbejdsgruppen foreslog herudover en række ændringer, som vedrører opgaver i sognet – herunder spørgsmålet om menighedsrådets opgaver, om samvirket mellem præsten og menighedsrådet, herunder præstens forkyndelsesfrihed, om præsten som mulig daglig leder og om valg til menighedsrådet. Og endelig foreslog arbejdsgruppen, at det skulle være muligt at udskrive et bindende stiftsbidrag, ligesom arbejdsgruppen kom med forslag vedrørende stiftets rådgivning og bistand til menighedsråd og provstiuvalg. Disse forslag er ikke knyttet til ændringen af provstierne pr. 1. januar 2007, og høringssvarene på spørgsmålene i debatoplægget var på disse områder mindre entydige. Da det samtidig er hensigtsmæssigt med tid til en længere debat om disse forslag, afsluttes høringen om disse forslag først den 1. december 2006.

2. Oversigt over forslagene

Dette lovforslag udmønter som nævnt en række af forslagene fra strukturarbejdsgruppen. Konkret drejer det sig om følgende forslag:

1. Der etableres bedre muligheder for samarbejde mellem sognene:
 - Alt hvad et menighedsråd i henhold til økonomilovens § 2 kan gøre alene, kan menighedsråd også beslutte at samarbejde om. Beslutningen træffes af de pågældende menighedsråd. Samarbejdet skal beskrives i en vedtægt, men skal ikke godkendes af andre myndigheder.
 - Samarbejde med provstiet som ramme kan besluttes på budgetsamrådet ved kvalificeret

flertal på 2/3. Menighedsrådenes stemmer vægtes i forhold til antal valgte menighedsrådsmedlemmer (dvs. på samme måde som ved valg til provstiuvalget). Samarbejdet kan finansieres af provstiuvalgskassen.

- Ingen sogne kan forpligtes til at deltage i et samarbejde. Sognene kan således ikke forpligtes til at stille kirkefunktionærer eller lokaler til rådighed for samarbejdet, ligesom præster ikke kan forpligtes til at deltage i samarbejdet.

Forslaget udmøntes ved de foreslåede ændringer af lov om folkekirkens økonomi og lov om menighedsråd. Forslaget er omtalt i de almindelige bemærkninger afsnit 3.

2. Kirkefunktionærer ansættes fortsat af menighedsrådet, men med provstiet som ansættelsesområde og med et fast tjenestested (en eller flere af provstiets kirker). Menighedsrådene kan vælge at samarbejde om administrationen af kirkefunktionærer. Menighedsrådene kan endvidere vælge at flytte personalenormeringen fra menighedsrådet til provstiuvalget, således at normeringen indgår som led i budgetprocessen. Beslutningerne træffes på budgetsamrådet med kvalificeret flertal på 2/3 af de vægtede menighedsrådsstemmer.

Forslaget udmøntes ved de foreslåede ændringer af lov om folkekirkens økonomi og lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v. Forslaget er omtalt i de almindelige bemærkninger afsnit 4.

3. Provstesynet ændres, således at synet afholdes mindst hvert 4. år. Provsten har fortsat ansvaret for synet, men kan vælge at lade provstiuvalgets bygningskyndige forestå selve synsforretningen. Forslaget udmøntes ved de foreslåede ændringer af lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde. Forslaget er omtalt i de almindelige bemærkninger afsnit 5.

4. Provsten lettes for en række mindre, administrative opgaver ved, at provsten ikke længere skal autorisere diverse protokoller eller deltage i administrationen af valg til menighedsråd.

Disse forslag forudsætter lovgivning, og forslagene udmøntes med ændring af lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde, lov om valg til menighedsråd og lov om menighedsråd. Forslagene omtales i de almindelige bemærkninger afsnit 6.

Herudover foreslog strukturarbejdsgruppen, at provsten blev lettet for administrative opgaver i forbindelse med planlægning af præsters ferier, koordinering i forbindelse med præsters korterevarende sygdom og tilsynet med ministerialbø-

F. t. l. vedr. folkekirkens økonomi m.v.

gerne ved, at de pågældende opgaver uddelegeres til præsterne, mens det overordnede ansvar fortsat er provstens. Endelig foreslog strukturarbejdsgruppen, at provsten skulle lettes for mindre, administrative opgaver i forbindelse med at behandle ansøgninger om befordringsgodtgørelse, at være påtaleberettiget ved urnenedsættelser på privat grund og ved godkendelse af konfirmandlokaler. Disse forslag kan gennemføres ved ændring af administrative forskrifter. Forslagene omtales i de almindelige bemærkninger afsnit 6.

5. Et flertal på budgetsamrådet på mindst 2/3 af menighedsrådene skal kunne beslutte at flytte kompetence fra provstiudvalget til budgetsamrådet. Valget står mellem:
 - den nuværende kompetencefordeling
 - besluttende budgetsamråd
 - en mellemform.

Beslutningen om kompetencefordelingen træffes på det første budgetsamrådsmøde efter nyvalg til menighedsråd og er bindende for menighedsrådenes funktionsperiode.

Forslaget udmøntes ved de foreslåede ændringer af lov om folkekirkens økonomi. Forslaget er omtalt i de almindelige bemærkninger afsnit 7.1.

6. Budgetsamrådet består af en eller to personer fra hvert menighedsråd. Det enkelte menighedsråd har ved afstemning en stemmevægt svarende til antallet af valgte medlemmer af rådet (dvs. samme antal stemmer som ved valg til provstiudvalget). Budgetsamrådet dækker som udgangspunkt hele provstiet. Hvis provstiet består af to eller flere ligningsområder, afholdes der budgetsamråd for sognene i det enkelte ligningsområde.

Forslaget udmøntes ved de foreslåede ændringer af lov om folkekirkens økonomi. Forslaget er omtalt i de almindelige bemærkninger afsnit 7.1.

7. Budgetmodellen justeres, så der bliver en forpligtelse til at drøfte ønskerne til kirkeskattens og de samlede udgifters udvikling i de kommende år. Der udmeldes en foreløbig driftsramme, således at menighedsrådene kan udarbejde budgetbidrag og fremkomme med ønsker før budgetsamrådet. Der kan ved den foreløbige udmelding tilbageholdes en omprioriteringsreserve, som prioriteres og udmeldes ved den endelige rammeudmelding. Forslaget udmøntes ved de foreslåede ændringer af lov om folkekirkens økonomi. Forslaget er omtalt i de almindelige bemærkninger afsnit 7.2.

8. Antallet af valgte provstiudvalgsmedlemmer skal være 4 til 6. Reglerne om valgarbed til provstiudvalget ændres ikke, men som noget nyt kom-

mer reglerne til at fremgå af lov om folkekirkens økonomi.

Forslaget udmøntes ved de foreslåede ændringer af lov om folkekirkens økonomi. Forslaget er omtalt i de almindelige bemærkninger afsnit 7.3.

9. Hvor der er flere provstier eller dele af provstier i et ligningsområde (kommune), skal der være et forpligtende økonomisk samarbejde mellem provstierne:
 - Hvis ligningsområdet omfatter to eller flere provstier, der hver har 50 % eller mere af sine folkekirkemedlemmer inden for det pågældende ligningsområde, skal der nedsættes et budgetudvalg, der består af lige mange medlemmer fra hvert provstiudvalg.
 - Hvis ligningsområdet omfatter to eller flere provstier, hvoraf mindst ét har mere end 20 %, men mindre end 50 % af deres folkekirkemedlemmer inden for det pågældende ligningsområde, skal der nedsættes et budgetudvalg, der sammensættes forholdsmæssigt efter antallet af folkekirkemedlemmer i ligningsområdet.
 - Hvis et ligningsområde omfatter to eller flere provstier, men der ikke efter de ovennævnte regler skal nedsættes budgetudvalg, fastsættes det samlede ligningsbeløb til kommunens kirkelige kasser og fordelingen af ligningsbeløbet mellem de enkelte kirkelige kasser af provstiudvalget for det provsti, hvor flest af kommunens folkekirkemedlemmer bor.

I kommuner, der rummer to provstier, kan der i stedet for to provstiudvalg og et budgetudvalg vælges ét fælles provstiudvalg.

Forslaget udmøntes ved de foreslåede ændringer af lov om folkekirkens økonomi. Forslaget er omtalt i de almindelige bemærkninger afsnit 7.4.

10. Forvaltningen af stiftsmidler flyttes til stiftsudvalget vedrørende økonomi. Den daglige kapitalforvaltning kan efter stiftsudvalgets beslutning overlades til stiftsadministrationen eller udlitteres til en professionel kapitalforvalter efter retningslinjer vedtaget i stiftsudvalget. Stiftsudvalget fastlægger endvidere stiftets politik for udlån af stiftsmidlerne til de lokale kasser.

Forslaget udmøntes ved de foreslåede ændringer af lov om folkekirkens økonomi. Forslaget er omtalt i de almindelige bemærkninger afsnit 8.

11. Stiftsøvrigheden sammensættes af biskoppen og direktøren for den regionale statsforvaltning. Stiftsøvrighedens opgaver omfatter juridisk tilsyn med menighedsråd og provstiudvalg, administration af fællesfonden, godkendelse af menigheds-

rådets beslutninger om kirken og kirkegården (bygningsarbejder), overordnet ledelse af stiftsadministrationen og deltagelse i landemodet.

Forslaget udmøntes ved de foreslåede ændringer af lov om folkekirkens økonomi. Forslaget er omtalt i de almindelige bemærkninger afsnit 8.

12. Øvrige nuværende stiftsøvrighedsopgaver flyttes til biskoppen.

Forslaget udmøntes ved de foreslåede ændringer af lov om folkekirkens økonomi, lov om menighedsråd, lov om valg til menighedsråd, lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde, lov om udnævnelse af biskopper og om stiftsbåndsløsning og lov om bestyrelse og brug af folkekirkens kirker m.m. Forslaget er omtalt i de almindelige bemærkninger afsnit 8.

3. Bedre mulighed for samarbejde mellem sognene

3.1. Samarbejde mellem sogne

Der er i dag meget store forskelle mellem sognene. Det største sogn omfatter over 16.000 medlemmer, det mindste 30 medlemmer. Et sogns »bæredygtighed« afhænger imidlertid ikke alene af medlemstallet, men også af en række andre lokale forudsætninger for det kirkelige liv. En bestemt gennemsnitlig sognestørrelse kan derfor ikke være nogen målsætning i sig selv. Men sognestørrelsen afspejler sig også i antal præster, øvrige ansatte og de økonomiske vilkår i det hele taget og dermed i de muligheder, som sognet har for at løfte forskellige opgaver.

Det kirkelige liv er forankret i sognemenigheden. Men det er samtidig allerede i dag en realitet, at en række aktiviteter foregår på tværs af sognegrænserne. Sognepræsten udfører en ikke uvæsentlig del af sit arbejde uden for sognet – både fordi sognepræsten ofte er ansat i et flersognspastorat og i kraft af rådighedsordningen. En meget uensartet sognestruktur, hvor halvdelen af sognene tilsammen kun omfatter godt 10 % af indbyggerne, betyder, at mange sogne er for små til selv at understøtte en række opgaver.

Lokalt er der dog ofte knyttet en meget stærk identitet til den eksisterende sogneinddeling. Der ses kun svage tendenser i retning af sammenlægning af små sogne til større sogne, som er mere »bæredygtige« med hensyn til økonomi og opgavevaretagelse. Den stigende anvendelse af mulighederne for at oprette fælles menighedsråd og pastoratsammenlægninger kan dog ses som et udtryk for sognemenighedernes ønske om en mere bæredygtig struktur, men vel at mærke uden fuldstændig at give slip på den historiske sogneidentitet.

Hvis den nuværende sognestruktur skal bevares, er det imidlertid nødvendigt, at sogne samarbejder om løsningen af en række kirkelige opgaver.

Samarbejde inden for provstiets ramme, jf. afsnit 3.2., udelukker ikke andre former for samarbejde mellem et mindre antal sogne. Det kan være samarbejde om særlige gudstjenester – eksempelvis børne-, musik- eller stille gudstjeneste – med henblik på den bedst mulige brug af kirkerum og medarbejderressourcer. Det kan også være samarbejde om fælles stillinger, fx at to eller tre sogne inden for et pastorat går sammen om en organiststilling, eller at en række sogne ansætter en fælles kantor.

På baggrund af høringssvarene og i overensstemmelse med strukturarbejdsgruppens anbefaling foreslås det med lovforslagets § 2, nr. 4, at de nugældende regler i lov om menighedsråd § 43 om samarbejde mellem sogne suppleres, således at samarbejde i en række tilfælde kan etableres uden, at det kræver dispensation fra Kirkeministeriet. Det foreslås, at der indsættes en ny § 42 a i lov om menighedsråd således, at samarbejde mellem menighedsråd skal kunne etableres uden videre, forudsat at samarbejdet og finansieringen af dette beskrives i en vedtægt, der bekendtgøres på Kirkeministeriets hjemmeside på internettet, og som menighedsrådet er forpligtet til at udlevere til enhver, der anmoder herom.

Forslaget betyder, at menighedsrådene får mulighed for at etablere samarbejde om alt, hvad et menighedsråd i henhold til lov om folkekirkens økonomi kan gøre alene. Det er naturligvis en forudsætning, at der er budgetmæssig dækning for samarbejdet.

3.2. Samarbejde med provstiet som ramme

På baggrund af høringssvarene og i overensstemmelse med strukturarbejdsgruppens anbefaling foreslås det med lovforslagets § 2, nr. 8, at der indsættes en ny § 43 a i lov om menighedsråd, sådan at provstiet kan være ramme for samarbejde mellem menighedsråd. Med dette forslag sigtes der mod samarbejde, der er fælles for provstiet som helhed, herunder samarbejde om opgaver, som mange af provstiets sogne kun vanskeligt kan løfte alene. Der var i høringssvarene til arbejdsgruppens debatoplæg bred tilslutning til, at provstiet skulle kunne være ramme om et sådant samarbejde mellem sognene.

Samarbejde med provstiet som ramme bør, ligesom øvrige samarbejder mellem sognene, kunne etableres enkelt og ubureaukratisk. Det foreslås derfor, at samarbejdet kan etableres, hvis indholdet af samarbejdet og dets finansiering bliver beskrevet i en vedtægt, der bekendtgøres på Kirkeministeriets hjemmeside på in-

ternettet. Så længe samarbejdet alene omfatter aktiviteter, som menighedsrådene efter økonomiloven har ret til at finansiere, vil dette samarbejde ikke kræve nogen dispensation fra Kirkeministeriet.

Der er derimod behov for at sikre, at et sådant samarbejde har solid opbakning i provstiets sogne. Med dette lovforslags § 1, nr. 2, foreslås således en ny bestemmelse i lov om folkekirken økonomi § 5, stk. 6-7, der betyder, at samarbejde på provstiviveau alene kan sættes i værk efter beslutning på budgetsamråd med kvalificeret flertal på 2/3 af de vægtede menighedsrådsstemmer. Samarbejdet med provstiet som ramme ophører, hvis der på et efterfølgende budgetsamråd ikke er et kvalificeret flertal på 2/3 af de vægtede menighedsrådsstemmer for at forsatte samarbejde. Der henvises i øvrigt til afsnit 7.1.

Denne model indebærer, at enkelte sogne ikke kan blokere for et samarbejde i provstiet. Men de sogne, der ikke ønsker at deltage, skal ikke kunne tvinges ind i samarbejdet, og de skal ikke kunne forpligtes til at stille kirkefunktionærer eller lokaler til rådighed for samarbejdet, ligesom præster ikke skal kunne forpligtes til at deltage i samarbejdet. Sognene må dog acceptere, at der prioriteres midler til et sådant samarbejde af provstiudvalgs-kassen, jf. lov om folkekirken økonomi § 17 g, stk. 3, som affattet ved dette lovforslags § 1, nr. 6. Dette svarer i realiteten til den gældende retstilstand, hvor det enkelte sogn også må acceptere, at andre sogne prioriterer og får stillet midler til rådighed af provstiudvalget til aktiviteter, som det pågældende sogn ikke selv ønsker at iværksætte, for eksempel for så vidt angår en forskellig prioritering af undervisning, diakoni m.v.

Herudover foretages med lovforslagets § 2, nr. 5-7, nogle mere tekniske justeringer af de gældende regler i lov om menighedsråd § 43 om dispensation og samarbejde mellem menighedsråd. Der henvises til bemærkningerne til de enkelte bestemmelser.

4. Ansættelse af kirkefunktionærer

4.1. Ansættelsesområde og tjenestested

Hvert sogn er en meget lille arbejdsplads med typisk kun en enkelt eller to af hver personalekategori: præster, kordegne, gravere, kirketjenere, organister. Denne stillingsstruktur betyder, at der ikke er en naturlig vikardækning ved ferie og kortere sygdom. Endvidere svarer behovet inden for en given personalekategori ofte ikke til et bestemt antal hele stillinger. Her har man valget mellem at oprette en deltidsstilling, der kan være uattraktiv og vanskelig at få besat, eller at lave en »kunstig« opnormering af stillingen. For præsterne er problemerne løst gennem rådigheds-

ordningen og ved at lave flersognspastorater. Noget tilsvarende findes i praksis ikke for kirkefunktionærerne.

Debatoplægget fra strukturarbejdsgruppen indeholdt det forslag, at en løsning kunne være, at kirkefunktionærstillingerne blev administreret i fællesskab for flere sogne under ét. Det indebærer ikke, at kompetencen til at vælge, hvem man ønsker at ansætte, skal flyttes. Den ville fortsat kunne ligge hos menighedsrådet.

Derimod bør ansættelsesområdet udvides til provstiet med det enkelte sogn som tjenestested. Det vil give mulighed for dels at sammensætte fuldtidsstillinger med tjenestested i flere sogne, dels at indføre en form for rådighedsordning i stedet for den omfattende anvendelse af vikarer.

Kirkefunktionærer, der er tjenestemænd, er hidtil blevet ansat med folkekirken som ansættelsesområde og sognet som tjenestested, mens ikke-tjenestemænd er blevet ansat i sognet. Der har imidlertid ikke været realitet bag tjenestemændenes ansættelse i folkekirken som helhed. Brug af tjenestemandsansættelse er nu under afvikling, idet der som hovedregel ikke kan ske nyansættelse som tjenestemand.

På denne baggrund har strukturarbejdsgruppen stillet forslag om, at kirkefunktionærer fremover ansættes med provstiet som ansættelsesområde og med et fast tjenestested i et eller flere af provstiets sogne. Blandt høringssvarene til strukturarbejdsgruppens debatoplæg var der også et klart flertal, der ønsker denne model, bortset fra kirkefunktionærernes organisationer. Mange menighedsråd fremhævede vigtigheden af at fastholde menighedsrådets valgfrihed ved ansættelsen.

Strukturarbejdsgruppen peger på, at det – som det hidtil har været tilfældet også for de tjenestemandsansatte – fortsat bør være menighedsrådet, der er arbejdsgiver, og derfor også menighedsrådet, der vælger, hvem der konkret skal ansættes i den enkelte stilling. Samtidig bør det fortsat være menighedsrådet, der har den daglige ledelseskompetence over for den ansatte.

Strukturarbejdsgruppen peger endvidere på, at det kunne være hensigtsmæssigt, hvis der indføres en rådighedsordning for kirkefunktionærer, sådan at menighedsrådet har mulighed for at trække på provstiets øvrige ansatte frem for at bruge vikarer ved fx ferie og sygdom. Hermed bliver der en praktisk konsekvens af, at provstiet er ansættelsesområde.

De nævnte forslag kræver ikke lovgivning. Kirkeministeriet arbejder for øjeblikket med en gennemførelse af disse.

4.2. Flytning af personalenormeringen

Med lovforslagets § 1, nr. 2, foreslås indsat en ny bestemmelse i lov om folkekirken økonomi § 5, stk. 5, sådan, at det på budgetsamrådet kan besluttes, at personalenormeringen flyttes fra menighedsrådet til provstiudvalget, jf. også lovforslagets § 7, nr. 1, hvorved der indsættes et nyt 2. pkt. i § 22, stk. 1, i lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v. Beslutningen skal træffes med kvalificeret flertal på 2/3 af de vægtede menighedsrådsstemmer, jf. lov om folkekirken økonomi § 5, stk. 7, 1. pkt., som affattet ved dette lovforslags § 1, nr. 2.

Herved kan personalenormeringen fastlægges som led i budgetprocessen. Forslaget er i overensstemmelse med forslaget fra strukturarbejdsgruppen. Budgetsamrådet vil i den forbindelse kunne fastlægge retningslinier for personalenormeringen i provstiet med henblik på at sikre, at forskelle mellem sognenes vilkår er sagligt begrundet, jf. lov om folkekirken økonomi § 5, stk. 5, 1. pkt., som affattet ved dette lovforslags § 1, nr. 2.

Beslutningen er bindende for menighedsrådenes funktionsperiode, jf. lov om folkekirken økonomi § 5, stk. 5, 2. pkt., som affattet ved dette lovforslags § 1, nr. 2.

For at sikre den nødvendige åbenhed om personalenormeringen og dermed provstiudvalgets muligheder for at prioritere driftsbevillingerne foreslås det, at menighedsrådene i alle tilfælde skal aflevere en oversigt over ansat personale og dets normering sammen med budgetforslaget. Der henvises til den foreslåede nye bestemmelse i lov om folkekirken økonomi § 4, stk. 2, 2. pkt., som affattet ved dette lovforslags § 1, nr. 2.

5. Provstesynet

5.1. Provstens deltagelse

I forbindelse med indførelsen af lov om syn over kirker, præstegårde m.v. i 1861 blev det understreget, at kirkesynet skulle »våge over«, at gudstjenesten ikke led ved mangler i kirkens tilstand eller ved mangler i det tilbehør, som var nødvendigt til gudstjenesten. Synet skulle også sørge for, at kirkens indre levede op til »fordringen om orden og sømmelighed og sådan bekvemmelighed, som er fornøden til uforstyrret andagt«. Hensynene er videreført i den nugældende lov om folkekirken kirkebygninger og kirkegårde, hvor det i § 1, nr. 2, fremgår, at loven bl.a. har til formål at virke til, at folkekirken kirkebygninger danner den bedst mulige ramme om menighedens gudstjenester, de kirkelige handlinger og andre kirkelige aktiviteter.

Det er således det gejstlige tilsyn, der betones ved provstens deltagelse i de periodevise syn, mens den bygningskyndiges deltagelse skal sikre, at de verdslige rammer for det kirkelige liv er i forsvarlig stand. Hertil kommer, at provsten gennem sin deltagelse i synet udgør et væsentligt bindeled mellem menighedsråd og provstiudvalg.

Problemstillingen, der lå til grund for lovgivningen i 1861, kan ikke siges at være aktuel i dag. Menighedsrådene er selv i stand til at sikre, at gudstjenesten ikke lider som følge af mangler ved bygning eller udstyr.

Samtidig er det liturgisk begrundede tilsyn med kirkerummet og med kirkegård og kapel på flere måder allerede varetaget. Dels har sognepræsten – ligesom menighedsrådets valgte medlemmer – pligt til at deltage i det årlige syn og her gøre sine synspunkter gældende, dels har sognepræsten i kraft af sit embede et liturgisk tilsyn med kirken og med kirkegård og kapel. Hvis sognepræsten finder, at gudstjenesten eller de kirkelige handlinger lider ved mangler ved bygningen eller udstyr, har præsten dels mulighed for at gøre dette synspunkt gældende ved de årlige syn. Endvidere har præsten mulighed for i løbet af året at bede menighedsrådet tage stilling til spørgsmålet. Præsten har som medlem af rådet krav på at få sager sat på dagsordenen, ligesom præsten har ret til at få menighedsrådet indkaldt til ekstraordinære menighedsrådsmøder. Hvis menighedsrådet afviser at foretage sig noget, vil præsten have pligt til at indberette forholdet til provsten som præstens nærmeste tilsynsmyndighed.

Når der fortsat bør være et eksternt periodisk tilsyn med kirkebygningen og kirkegården, hænger det sammen med, at der med synet dels skabes det fornødne grundlag for provstiudvalgets prioritering af anlægsbevillingerne, dels at kirkebygningen og kirkegården er en fælles arv for folkekirken.

46 hørings svar - 2 biskopper /stiftsøvrigheder, Landsforeningen af Menighedsråd, Danmarks Provsteforening, Den danske Præsteforening, DOKS, Danmarks Kordegneforening, rektor for TPC, Finansministeriet, Kirkefondet, 3 provstiudvalg, 32 menighedsråd og 1 privat - støtter forslaget om ændring af det periodiske syn.

Det bemærkes i den forbindelse, at forslaget om at fritage provsten for selv at deltage i provstesynet deles af en række af de provstiudvalg, der afgav hørings svar til det af strukturarbejdsgruppen offentliggjorte debatoplæg.

I alt 34 hørings svar - 6 biskopper/stiftsøvrigheder, Foreningen af Danske Kirkegårdsledere, Kirkeligt Samfund, 18 provstiudvalg, 7 menighedsråd og 1 privat - har forholdt sig negativt til forslaget. Disse peger

især på vigtigheden af, at provsten fortsat deltager i synet.

De positive svar samt hovedparten af de negative svar kan tilslutte sig forslaget om ændring af synsintervallet fra hvert tredje til mindst hvert fjerde år.

På baggrund af høringssvarene justeres forslaget fra strukturarbejdsgruppen om ændring af det periodiske syn. Med lovforslagets § 4, nr. 4, foreslås det således, at § 26 i lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde ændres, så provsten fortsat har ansvaret for synet, men kan vælge at lade selve synsforretningen forestå af provstiets bygningskyndige. Provsten leder synsforretningen, hvis provsten selv deltager, ellers ledes den af provstiets bygningskyndige, som i alle tilfælde deltager.

Forretningen indføres i en for hele provstiet fælles synsprotokol og i kirkens protokol. Protokollen føres i dag på papir, men lovforslaget er ikke til hinder for, at protokollen fx kan føres digitalt. Hvis kirken ikke er selvejende, indføres forretningen også i menighedsrådets beslutningsprotokol.

Provsten sørger for, at provstiudvalget får en udskrift af forretningen. Det er herefter – som i dag – provstiudvalget, der – for så vidt angår selvejende kirker – træffer beslutning om, hvad der skal foretages, og hvornår de konkrete arbejder skal være afsluttet, jf. lovforslagets § 4, nr. 4-5. Provstiets bygningskyndige kan eventuelt deltage i det pågældende møde i provstiudvalget.

For så vidt angår valgmenighedskirker, udføres synet på samme vis. Her vil det være valgmenighedens bestyrelse, der træffer afgørelse om, hvad der videre skal foretages. Provstiudvalget har således ikke kompetence til at træffe beslutning om, hvordan der skal følges op på synet. Provsten er imidlertid en del af det gejstlige tilsyn med valgmenighederne og må være særligt opmærksom på, om synsprotokollen giver anledning til særlige skridt fra det gejstlige tilsyns side.

Lovforslaget skal følges op med ændring af bekendtgørelse nr. 527 af 19. juni 1992 med senere ændringer om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde. Her er det også hensigten at indarbejde forslaget i rapporten fra Arbejdsgruppen om tilgængelighed til folkekirkens kirkebygninger (2004) om, at tilgængelighed skal være et af de emner, som indgår i synsforretningerne.

5.2. Synsintervallet

På baggrund af høringssvarene og i overensstemmelse med strukturarbejdsgruppens anbefaling, foreslås det med lovforslagets § 4, nr. 4, at lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde § 26 ændres, så

det periodiske syn skal holdes mindst hvert fjerde år, svarende til én gang i menighedsrådets funktionsperiode. Provstesynet skal i dag holdes hvert tredje år.

I et gennemsnitsprovsti er der efter ændringen af den kirkelige struktur 22 kirker, hvilket svarer til ca. 7 syn pr. år i henhold til det nugældende interval for syne. Ændres intervallet som anført ovenfor vil dette tal blive nedbragt til godt 5 syn pr. år.

Det foreslås, at synsintervallet på 4 år bliver et minimumskrav, sådan at det bliver muligt lokalt at beslutte at holde syn oftere – fx hvor det er relevant på grund af kirkens tilstand.

Lovforslaget skal følges op med ændring af bekendtgørelse nr. 527 af 19. juni 1992 med senere ændringer om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde.

6. Provstens opgaver

Strukturarbejdsgruppen foreslog i sin betænkning, at provsten skulle lettes for administrative opgaver i forbindelse med planlægningen af præsters ferier, koordinering i forbindelse med korterevarende sygdom og tilsynet med ministerialbøgerne ved, at de pågældende opgaver uddelegeres til præsterne, mens det overordnede ansvar fortsat er provstens.

Herudover foreslog strukturarbejdsgruppen, at provsten skulle lettes for en række mindre, administrative opgaver ved, at provsten ikke længere skal autorisere diverse protokoller, deltage i administration af valg til menighedsråd, behandle ansøgninger om befordringsgodtgørelse, være påtaleberettiget vedrørende urnenedsættelser på privat grund, forestå gravminderegistrering eller godkende konfirmandlokaler.

Strukturarbejdsgruppens forslag om aflastning af provsten for en række opgaver vedrørende planlægning af præsters ferie, koordinering ved korterevarende sygdom, tilsynet med ministerialbøgerne og ansøgninger om befordringsgodtgørelse vil kunne gennemføres administrativt. Disse forslag er derfor ikke omfattet af lovforslaget.

Vedrørende planlægning af præsters ferie og koordinering i forbindelse med korterevarende sygdom bemærkes det, at sådanne ordninger allerede findes flere steder, hvor man har høstet gode erfaringer dermed. Såfremt en sådan ordningen ikke kan bringes til at fungere i det enkelte tilfælde, vil provsten dog kunne træffe beslutning om at vende tilbage til den hidtidige ordning. Provsten vil også kunne beslutte, at enkelte præster ikke indgår i ordningen.

Forslaget om urnenedsættelser på privat grund forudsætter en ministeriel praksisændring. Forslaget vedrørende godkendelse af konfirmandlokaler forud-

sætter ændring af kgl. anordning nr. 744 af 2. december 1989 om konfirmation.

Med lovforslagets § 2, nr. 1–2, § 3, nr. 1–4, og § 4, nr. 2, foretages de lovændringer, der er nødvendige for at gennemføre forslagene om at afskaffe provstens opgaver i forbindelse med valg til menighedsråd og provstens opgave med at autorisere kirkernes og kirkegårdenes protokoller.

6.1. Autorisation af diverse protokoller

I dag autoriserer provsten kirkernes og kirkegårdenes protokoller, jf. henholdsvis § 7 og § 12, stk. 1, i lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde. Også ved førelse af kirkegårdsprotokollen på EDB skal der ske autorisation af provsten, jf. cirkulæreskrivelse nr. 12040 af 8. august 1990 vedrørende førelse af kirkegårdsprotokol m.v. på EDB.

Ligeledes autoriserer provsten præsternes protokol over sognebåndsløsninger til og fra ham/hende, jf. § 13 i bekendtgørelse nr. 58 af 24. januar 1992 om stiftelse og ophør af sognebåndsløsning samt om sognebåndsløseres valget til menighedsråd, som ændret ved bekendtgørelse nr. 572 af 21. juni 1996.

Provsten autoriserer krematoriets protokoller, jf. § 2, 1. pkt., i cirkulære nr. 221 af 1. december 1975 om udførelse af ligbrænding, og har ret til at foretage uanmeldt eftersyn af krematorium, protokoller og attester fra begravelsesmyndigheden, jf. cirkulærets § 3, stk. 2. Evt. førelse af protokollerne på EDB skal ligeledes autoriseres af provsten, jf. cirkulæreskrivelse vedrørende førelse af kirkegårdsprotokol m.v. på EDB.

Provsten skal endvidere underrettes om, hvem der udgør krematoriets bestyrelse, jf. cirkulærets § 3, stk. 1.

Endelig autoriserer provsten indsamlingsbogen, jf. § 6 i cirkulære nr. 96 af 8. maj 1963 om indsamling i kirkerne.

Med lovforslagets § 4, nr. 2, om ændring af lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde § 7, 1. pkt., og § 12, stk. 1, vil strukturarbejdsgruppens forslag om, at kirkernes og kirkegårdenes protokoller fremover ikke skal autoriseres af provsten, blive gennemført. Det foreslås samtidig, at det bliver obligatorisk at bruge de af Kirkeministeriet godkendte standardprotokoller eller andre af Kirkeministeriet godkendte protokoller.

Aflastning af provsten for arbejdet med autorisation af andre protokoller og af indsamlingsbogen vil blive gennemført ved ændring af de nævnte administrative forskrifter.

6.2. Valg til menighedsråd

Efter afholdelse af valg til menighedsråd påhviler det menighedsråd at indføre en kort beretning om valget i menighedsrådets beslutningsprotokol, der underskrives af valgbestyrelsen. Valgbestyrelsens formand skal derefter snarest sende en udskrift af beslutningsprotokollen gennem provsten til biskoppen.

Med lovforslagets § 3, nr. 1, ændres lov om valg til menighedsråd § 22 sådan, at provsten fritages for denne »postkontoropgave«. Fremover skal valgbestyrelsens formand således sende udskriften af beslutningsprotokollen direkte til biskoppen. Forslaget er i overensstemmelse med forslaget fra strukturarbejdsgruppen.

Nærmere regler for valgets foretagelse og opgørelse, herunder om indberetning om de opstillede kandidater og om valgets resultat til provst og stiftsøvrighed fastsættes af kirkeministeren, jf. lov om valg til menighedsråd § 24.

Med lovforslagets § 3, nr. 2, skabes der hjemmel til, at de nugældende regler om indberetninger til provst og stiftsøvrighed kan ændres, således at indberetning fremover kan ske digitalt og direkte til en særlig database vedrørende valg til menighedsråd.

Forslaget er i overensstemmelse med forslaget fra strukturarbejdsgruppen, der påpeger, at alle menighedsråd inden udgangen af 2006 skal have tilmeldt sig en e-post ordning som følge af E-dag 2. Erfaringerne med menighedsrådenes elektroniske indberetning af stemmeresultatet ved menighedsrådsvalget i 2004 var endvidere særdeles gode. Strukturarbejdsgruppen foreslog på denne baggrund, at samtlige menighedsråd ved menighedsrådsvalget 2008 skal foretage indberetning vedrørende antallet af kandidatlistor og stemmeresultatet direkte til en database.

Klager over valget skal i dag indgives til provsten, som sender sagen til biskoppens afgørelse efter at have indhentet valgbestyrelsens udtalelse. Med lovforslagets § 3, nr. 3 og 4, ændres bestemmelsen i lov om valg til menighedsråd § 30, stk. 1, sådan, at klageproceduren forenkles. Fremover skal klager indgives skriftligt direkte til biskoppen, der har kompetencen til at afgøre klager over valget. Biskoppen vil skulle foretage høring af valgbestyrelsen, inden der træffes afgørelse i sagen.

I valgåret skal menighedsrådet afholde konstituerende møde inden funktionsperiodens start, som er 1. søndag i advent. På dette møde skal en række enkeltmandsposter (bl.a. formand, næstformand, kirkeværg, kasserer, kontaktperson og tegningsberettiget) besættes. I henhold til de gældende regler påhviler det formanden at sørge for, at der sker indberetning til

provstiudvalget og stiftsøvrigheden om, hvem der er valgt til de førnævnte enkeltmandsposter. Såfremt der i funktionsperioden sker ændring i menighedsrådets sammensætning eller i valgene til de førnævnte enkeltmandsposter, skal formanden også sende indberetning herom til provstiudvalget og stiftsøvrigheden. Stiftsøvrigheden indtaster herefter oplysningerne i Kirkeministeriets Informationssystem (KIS), jf. bekendtgørelse nr. 210 af 29. marts 2004 om udarbejdelse af fortegnelse over menighedsrådsmedlemmer, som bl.a. danner baggrund for informationerne på Sogneportalen www.sogn.dk, hvor enhver interesseret bl.a. kan finde information om de enkelte menighedsråds sammensætning.

Med lovforslagets § 2, nr. 1 og 2, ændres § 12, stk. 3 – 4, i lov om menighedsråd sådan, at provsten fritages for den administration af valg til menighedsråd, der består i, at indberetning om menighedsrådets besættelse af en række enkeltmandsposter sker til henholdsvis provstiudvalget, som provsten er forretningsførende medlem af, og til stiftsøvrigheden.

Det søges således at effektivisere informationsvejen, således at oplysningerne om menighedsrådenes sammensætning hurtigere kan blive tilgængelige, og samtidig lettes stiftsøvrigheden for den med indberetningen forbundne indtastningsopgave.

7. Budgetlægning for de lokale kirkelige kasser

7.1. Budgetsamrådets sammensætning og opgaver

I dag har budgetsamrådet langt de fleste steder alene en orienterende funktion. Der er kun få besluttende budgetsamråd, hvilket dels kan skyldes, at det kræver enighed mellem alle menighedsrådene, dels at det giver stor indflydelse til de små sogne. Der er til gengæld gode erfaringer med, at det besluttende budgetsamråd skaber en bedre forståelse mellem menighedsrådene for de økonomiske vilkår i ligningsområdet. Det besluttende budgetsamråd bidrager til at skabe et fælles ansvar.

Kommunalreformen betyder, at kommunerne og dermed også ligningsområderne for kirkeskatten bliver væsentligt større. Det betyder, at det enkelte budgetsamråd også kommer til at omfatte væsentligt flere sogne. Hvor det gennemsnitlige budgetsamråd hidtil har omfattet ca. 8 sogne, vil det fremover være ca. 20 sogne. Det betyder, at de gode erfaringer med beslutende budgetsamråd ikke uden videre kan overføres til den nye situation.

Menighedsrådene, budgetsamrådet og provstiudvalget bør i højere grad betragtes som en helhed, som *i fællesskab* har ansvaret for udskrivningen af lokal kirkeskat og for anvendelsen af midlerne. Vigtighe-

den af dette fællesskab bliver understreget yderligere, når sogne går sammen om at varetage visse opgaver eller vælger at samarbejde herom inden for rammerne af provstiet, jf. afsnit 3. Det betyder, at budgetsamrådet i højere grad kan sammenlignes med en »generalforsamling« med provstiudvalget som »bestyrelse« eller »forretningsudvalg«.

Høringssvarene til debatoplægget bakkede generelt op om en øget demokratisering af budgetlægningen gennem en styrkelse af dette fællesskab mellem menighedsrådene, budgetsamrådet og provstiudvalget. Tilsvarende gælder hovedparten af høringssvarene til forslaget i betænkningen fra strukturarbejdsgruppen.

På denne baggrund foreslås i lovforslagets § 1, nr. 2, at der indsættes en ny bestemmelse i lov om folkekirkens økonomi § 5, stk. 4 og 7, sådan, at et flertal på mindst 2/3 af menighedsrådene på budgetsamrådet skal kunne beslutte at flytte budgetkompetence fra provstiudvalget til budgetsamrådet. Det betyder, at menighedsrådene selv får kompetence til at træffe beslutning om budgetprocessen. Valget står mellem tre modeller:

- Den nuværende model: Provstiudvalget har den fulde budgetkompetence, budgetsamrådet er alene orienterende.
- Besluttende budgetsamråd: Provstiudvalget udarbejder forslag, men budgetsamrådet har beslutningskompetencen.
- En mellemform: Budgetsamrådet træffer beslutning om samlet udgiftsramme/ligningsbeløb efter indstilling fra provstiudvalget, men derefter fordele provstiudvalget rammen mellem menighedsrådene.

Muligheden for, at budgetsamrådet – og dermed menighedsrådene – kan overtage en del af provstiudvalgets bevillingsmæssige kompetence, vil synliggøre, at menighedsrådene sammen med provstiudvalget bærer ansvaret for den lokale økonomi. Det foreslås, at beslutningen om kompetencefordelingen træffes på det første budgetsamrådsmøde efter nyvalg til menighedsråd, og at den er bindende for menighedsrådets funktionsperiode. Der henvises til den nye bestemmelse i lov om folkekirkens økonomi § 5, stk. 4, som affattet ved dette lovforslags § 1, nr. 2.

Budgetsamrådet består som i dag af en eller to personer fra hvert menighedsråd. Bestemmelsen om menighedsrådenes repræsentation på budgetsamrådet findes i dag i lov om folkekirkens økonomi § 4, stk. 1, 1. pkt., og flyttes med dette lovforslag til lov om folkekirkens økonomi § 5, stk. 1, 1. pkt.

I overensstemmelse med anbefalingerne fra strukturarbejdsgruppen foreslås det med lovforslagets § 1,

nr. 2, at der indsættes en ny bestemmelse i lov om folkekirkens økonomi § 5, stk. 7, sådan, at menighedsrådene på budgetsamrådet har stemmer svarende til antallet af valgte menighedsrådsmedlemmer. Forslaget afhjælper kun i mindre omfang problematikken med, at små sogne har uforholdsmæssig stor indflydelse i forhold til store sogne, men betyder dog, at det enkelte råd ved afstemning på budgetsamrådet vil have en indflydelse, der matcher menighedsrådets indflydelse ved valg til provstiudvalget.

Som noget nyt foreslås det med lovforslagets § 1, nr. 2, at budgetsamrådets område ændres sådan, at budgetsamrådet fremover som udgangspunkt holdes for menighedsrådene i provstiet. Bestemmelsen om budgetsamrådets geografiske område vil fremover være lov om folkekirkens økonomi § 5, stk. 1, 1. pkt.

I provstier, der omfatter flere kommuner, skal kirkeskatten fortsat fastsættes for hver kommune for sig. Der skal derfor i disse provstier holdes et budgetsamråd for hvert ligningsområde, jf. forslaget til lov om folkekirkens økonomi § 5, stk. 1, 2. pkt. (lovforslagets § 1, nr. 2). I disse provstier vil det være menighedsrådene på budgetsamrådet i den enkelte kommune, der kan beslutte en ændret kompetencefordeling mellem provstiudvalget og budgetsamrådet. Der kan således godt fastsættes forskellige modeller for de enkelte kommuner inden for provstiet.

7.2. Rammebudgetteringsmodel

I overensstemmelse med anbefalingerne fra strukturarbejdsgruppen bør budgetlægningen også fremover foregå efter en rammebudgetteringsmodel, men med genindførelse af den fordel ved den tidligere budgetmodel, som lå i det detaljerede budgetkendskab.

På denne baggrund foreslås følgende justeringer af budgetmodellen:

- Der skal være en forpligtelse til i provstiudvalget og på budgetsamrådet at drøfte og træffe beslutning om, hvordan man ønsker, at kirkeskatten og/eller udgifterne i provstiet skal udvikle sig i de kommende 4 år (budgetåret og 3 budgetoverslagsår). Der kan ved drøftelsen tages udgangspunkt i den ønskede udgiftsudvikling eller i den ønskede udvikling i kirkeskatten. Drøftelsen skal ske i provstiudvalget og på budgetsamrådet, der eventuelt også træffer beslutningen. Der henvises til den nye bestemmelse i lov om folkekirkens økonomi § 5, stk. 4, og § 6 (lovforslagets § 1, nr. 2).
- Rammefastsættelsen skal foregå i to tempi: Først udmelder provstiudvalget *foreløbige* driftsrammer ud fra en fremskrivning, jf. lovforslagets § 1,

nr. 2, med forslaget til den nye bestemmelse i lov om folkekirkens økonomi § 4, stk. 1, 1. pkt. På dette grundlag udarbejder menighedsrådene et detaljeret budgetbidrag med blandt andet angivelse af de stillinger, som budgettet omfatter, og fremsender begrundede ønsker om merudgifter, herunder anlægsprojekter, jf. lovforslagets § 1, nr. 2, med forslaget til den nye bestemmelse i lov om folkekirkens økonomi § 4, stk. 2-3. Først herefter afholdes der budgetsamråd, hvor drøftelserne tager udgangspunkt i de fremsendte budgetbidrag. På baggrund af drøftelserne på budgetsamrådet og budgetbidragene samt eventuelle ønsker fra menighedsrådene fastlægger provstiudvalget eller budgetsamrådet de *endelige* driftsrammer samt bevillinger til anlæg. Der henvises til forslagens § 1, nr. 2, med forslaget til affattelse af lov om folkekirkens økonomi § 7. Bestemmelsen svarer med enkelte sproglige ændringer til den nugældende bestemmelse i lov om folkekirkens økonomi § 5.

- Ved den foreløbige rammeudmelding kan provstiudvalget tilbageholde en omprioriteringsreserve, som prioriteres og udmeldes ved den endelige rammeudmelding på grundlag af de indmeldte ønsker. Reserven vil for eksempel kunne etableres i forbindelse med, at et anlægsprojekt ophører, eller et stiftsmiddellån betales ud, eller ved en »grønthøsterbesparelse« på driftsrammerne. Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 2, med forslaget til den nye bestemmelse i lov om folkekirkens økonomi § 4, stk. 1, 2. pkt.

Der vil fortsat være tale om en rammeordning. Det vil sige, at menighedsrådet står frit i sin budgettering af driftsudgifterne inden for den udmeldte ramme, mens der på anlægsområdet er tale om bindende bevillinger.

Det foreslås endvidere med den nye bestemmelse i lov om folkekirkens økonomi § 6 (lovforslagets § 1, nr. 2), at der gennemføres et konsekvent flerårigt perspektiv i budgetlægningen. Det vil sige, at der for ligningsområdet ud over det aktuelle år også skal budgetteres for mindst 3 budgetoverslagsår, hvor udgifter og indtægter balancerer.

For anlæg er en sådan flerårig oversigt af stor betydning for at kunne etablere et overblik over, hvornår der er råd til at gennemføre anlægsprojekter, som ikke kan prioriteres i det aktuelle år. For driftsudgifterne kan der i flerårsbudgettet være budgetteret med bortfald af udgifter til tidsbegrænsede aktiviteter, ligesom budgettet kan afspejle en flerårig indfasning af en besparelse. Flerårsbudgettet for driftsudgifterne vil med

F. t. l. vedr. folkekirken økonomi m.v.

pris- og lønregulering og efter fradrag af en eventuel grønthøsterbesparelse danne grundlag for den foreløbige rammedeling, men budgetoverslagsårene er i øvrigt ikke bindende for de følgende års budgetlægning. Det er vurderingen, at der i dag allerede gennemføres en sådan flerårig budgettering i et betydeligt antal provstier.

I overensstemmelse med anbefalingerne fra strukturarbejdsgruppen foreslås med lovforslagets § 1, nr. 2, en ændret formulering af lov om folkekirken økonomi § 6, stk. 1, 2.-3. pkt., der med lovforslaget bliver § 7 a, stk. 2. Ændringen betyder, at 5 %-midlerne, som provstiudvalget har ret til at ligge ud over de fastlagte budgetter, »omdøbes« til en reserve. Hermed bliver det tydeligere, at der ikke er tale om en ligning til ekstra udgifter senere på året, men om en reserve til imødegåelse af uventede udgiftsbehov.

Det skal i den forbindelse understreges, at hvis provstiudvalgene giver menighedsrådene mulighed for at beholde en uforbrugt del af den tildelte driftsramme – uden at dette straks fører til beskæring af næste års budget – vil det være medvirkende til at mindske tilskyndelsen til at bruge budgettet op ved øget forbrug sidst på året, ligesom menighedsrådene også selv i mange tilfælde vil kunne finansiere uforudsete udgifter af deres opsparing.

7.3. Provstiudvalgets sammensætning og opgaver

Menighedsrådene, budgetsamrådet og provstiudvalget har i fællesskab ansvaret for udviklingen i ligningsområdets økonomi. Dette fællesskab bliver understreget med flere af forslagene i dette lovforslag.

Med lovforslagets § 1, nr. 6, stilles der forslag om, at der i lov om folkekirken økonomi § 17 a, stk. 2-3, tilføjes bestemmelser om valgret og valgbarhed til provstiudvalg. Der er alene tale om en teknisk ændring, hvor reglerne flyttes fra bekendtgørelse nr. 1038 af 25. oktober 2004 om valg af medlemmer til provstiudvalg og til stiftsudvalg vedrørende økonomi til lov om folkekirken økonomi.

Høringssvarene har overvejende ønsket en opretholdelse af de nugældende regler om valgbarhed sådan, at alle, der er valgbare til et menighedsråd i provstiet, også kan vælges til provstiudvalget. Herved bliver det fx muligt at vælge tidligere menighedsrådsmedlemmer til provstiudvalget.

På den baggrund følges strukturarbejdsgruppens forslag om ændring af reglerne om valgbarhed ikke. Der foretages således ikke ændringer af reglerne om valgbarhed til provstiudvalget. Det vil derfor fortsat være menighedsrådsmedlemmerne, der bestemmer, hvem der skal vælges til provstiudvalget, og man har

derfor lokalt mulighed for udelukkende at vælge medlemmer til provstiudvalget, som også er medlemmer af et menighedsråd i provstiet.

Når provstiudvalget i dag kan have op til 7 medlemmer, hænger det sammen med et ønske om, at det skulle være muligt at vælge et sammensatte provstiudvalget således, at der kan vælges et medlem fra hvert ligningsområde. Det bliver ikke længere aktuelt med de nye, større kommuner. Hensynet til et effektivt arbejdende provstiudvalg, hvor medlemmerne netop ikke repræsenterer bestemte geografiske områder, men hver især varetager *hele* provstiets interesser, tilsiger, at provstiudvalget skal have forholdsvis få medlemmer. Dette skal også ses i sammenhæng med den foreslåede styrkelse af budgetsamrådets kompetencer, således at provstiudvalget i højere grad bliver en »bestyrelse« eller et »forretningsudvalg« i forhold til budgetsamrådet som »generalforsamling«.

På den baggrund foreslås det med lovforslagets § 1, nr. 6, at lov om folkekirken økonomi § 17 a, stk. 1, ændres, så antallet af provstiudvalgsmedlemmer skal være 4 til 6. I provstier med forholdsvis få sogne vil 4 være passende, mens det i provstier med mange sogne og i fælles provstiudvalg for to provstier vil være passende at vælge 6 medlemmer.

Med lovforslagets § 8, stk. 2, foreslås det, at den ændrede sammensætning af provstiudvalget først finder anvendelse ved de ordinære valg til provstiudvalg i 2009.

7.4. Forpligtende budgetsamarbejde mellem provstier i én kommune

I kommuner, hvor der er flere provstier eller dele af flere provstier, har det vist sig nødvendigt med en ordning, der sikrer en entydig placering af ansvaret for, hvordan folkekirken udgifter i ligningsområdet og dermed kirkeskatteprocenten udvikler sig.

Der bør i den forbindelse lægges vægt på at fastholde menighedsrådenes engagement og ansvarlighed, samtidig med at der tages hensyn til det almindelige demokratiske princip, hvor det i sidste ende er flertallet, der træffer beslutning. Det er således afgørende, at menighedsrådene fortsat sikres indflydelse på prioriteringen af udgifterne, og at fordelingen af indflydelse mellem provstierne opleves som retfærdig.

Høringssvarene til strukturarbejdsgruppens oprindelige forslag i debatoplægget om forpligtende budgetsamarbejde viste, at hovedparten af provstiudvalgene i København fandt, at den nuværende ordning med et koordinationsudvalg uden egentlig kompetence gav anledning til en række problemer, som burde løses ved et forpligtende samarbejde. Samtidig viste

høringssvarene, at de provstiudvalg, der har kommenteret forslagene om et forpligtende økonomisk samarbejde, anbefaler, at også de sogne, der ligger i et provsti, som kun er delvist beliggende i kommunen, får en reel indflydelse på budgetlægningen.

Høringssvarene til betænkningen viser en stor opbakning til de foreslåede modeller.

På denne baggrund foreslås med lovforslagets § 1, nr. 6, at der i lov om folkekirken økonomi indsættes en ny §§ 17 c – d, der i overensstemmelse med strukturarbejdsgruppens anbefaling indeholder følgende model for et forpligtende økonomisk samarbejde, hvor der er flere provstier eller dele af provstier i et ligningsområde.

- Hvis ligningsområdet (kommunen) omfatter to eller flere provstier, der hver har 50 % eller mere af deres folkekirkemedlemmer inden for det pågældende ligningsområde, skal der nedsættes et budgetudvalg, der består af lige mange medlemmer fra hvert provstiudvalg. Det konkrete antal medlemmer fra hvert provstiudvalg fastsættes i budgetudvalgets forretningsorden. Der henvises til de nye bestemmelser i lov om folkekirken økonomi § 17 c, stk. 1, nr. 1, stk. 2 og stk. 4 (lovforslagets § 1, nr. 6).
- Hvis ligningsområdet omfatter to eller flere provstier, hvoraf mindst ét har mere end 20 %, men mindre end 50 % af deres folkekirkemedlemmer inden for det pågældende ligningsområde, skal der nedsættes et budgetudvalg, der sammensættes forholdsmæssigt efter antallet af folkekirkemedlemmer i ligningsområdet. Der henvises til de nye bestemmelser i lov om folkekirken økonomi § 17 c, stk. 1, nr. 2, og stk. 3-4 (lovforslagets § 1, nr. 6).
- Hvis et ligningsområde omfatter to eller flere provstier, men der ikke efter de ovennævnte regler skal nedsættes budgetudvalg, fastsættes det samlede ligningsbeløb til kommunens kirkelige kasser og fordelingen af ligningsbeløbet mellem de enkelte kirkelige kasser af provstiudvalget for det provsti, hvor flest af kommunens folkekirkemedlemmer bor (eller af budgetsamrådet i dette provsti, hvis det har kompetencen). Dette provsti benævnes ligningsprovstiet. Der henvises til den

nye bestemmelse i lov om folkekirken økonomi § 17 d, stk. 1 (lovforslagets § 1, nr. 6).

I de tilfælde, hvor der skal nedsættes budgetudvalg, har budgetudvalget kompetencen til at fastsætte det samlede ligningsbeløb og dets fordeling mellem kommunens provstier, jf. den nye bestemmelse i lov om folkekirken økonomi § 17 c, stk. 8 (lovforslagets § 1, nr. 6). Budgetudvalgets kompetence kan ikke overlades til et besluttende budgetsamråd for de deltagende provstier.

Det er fortsat det enkelte provstiudvalg (henholdsvis budgetsamråd), der inden for det af budgetudvalget tildelte ligningsbeløb fastsætter rammerne for drift og bevillingerne til anlæg for de kirkelige kasser i pågældende provsti.

Det er det enkelte provstiudvalg, der beslutter, hvem der skal repræsentere provstiudvalget i budgetudvalget. Det foreslås, at provsterne skal være fødte medlemmer af budgetudvalget, idet den viden, provsten får gennem deltagelse i budgetudvalgets arbejde, vil være af stor betydning for varetagelse af hvervet som forretningsfører i eget provstiudvalg, samtidig med at provsternes deltagelse vil sikre kontinuitet i budgetudvalgets arbejde. En af provsterne udpeges som forretningsfører for budgetudvalget, jf. den nye bestemmelse i lov om folkekirken økonomi § 17 c, stk. 5 (lovforslagets § 1, nr. 6). Budgetudvalget vælger selv sin formand, der er ansvarlig for forberedelsen af budgetudvalgets møder.

Hvis der i en kommune, hvor der er nedsat et budgetudvalg, også er sogne eller dele af sogne, som ikke ligger i de provstier, der er repræsenteret i budgetudvalget, har disse sognes provstiudvalg adgang til at sende en repræsentant til budgetudvalgsmøderne. Denne repræsentant har tale- og forslagsret. Der henvises til forslaget til lov om folkekirken økonomi § 17 c, stk. 7 (lovforslagets § 1, nr. 6).

Med kgl. resolutioner af 21. og 29. august 2006 er den kirkelige struktur pr. 1. januar 2007 blevet fastlagt.

Det betyder, at der med hjemmel i de foreslåede bestemmelser i lov om folkekirken økonomi § 17 c, stk. 1, nr. 1, og stk. 2, skal være budgetudvalg med ligelig repræsentation i følgende kommuner:

Det konkrete antal medlemmer fra hvert provstiudvalg fastsættes i budgetudvalgets forretningsorden, jf. den foreslåede bestemmelse i lov om folkekirkens økonomi § 17 c, stk. 4. I forbindelse med budgetudvalgets oprettelse 1. januar 2007 må de provstiudvalg, der skal repræsenteres i budgetudvalget, blive enige om antallet af medlemmer inden for de rammer, der er beskrevet i § 17 c, stk. 2-3.

I de tilfælde, hvor ligningsbeløbet fastsættes af ligningsprovstiet, foreslås det med forslaget i § 1, nr. 6, til den nye bestemmelse i lov om folkekirkens økonomi § 17 d, stk. 2, at de menighedsråd, der ikke ligger i ligningsprovstiet, sikres indflydelse på budgetarbejdet ved, at de får ret til at deltage i budgetsamrådet i ligningsprovstiet. For så vidt angår budgetsamrådets drøftelse og eventuelle beslutninger om ligningsområdets økonomi, har disse menighedsråd samme rettigheder som ligningsprovstiets menighedsråd.

Herved opnås en ligeværdighed mellem menighedsrådene i ligningsområdet, idet de gennem drøftelserne og eventuelle beslutninger på budgetsamrådet sikres indflydelse på og engagement i budgetprocessen i ligningsområdet. Samtidig får provstiudvalget i ligningsprovstiet det nødvendige kendskab til behov og ønsker om nye aktiviteter i de enkelte sogne til at kunne træffe beslutning om ligningsbeløbet og fordelingen af dette.

Med den ændring af den kirkelige struktur, som er gennemført med kgl. resolutioner af 21. og 29. august 2006, vil der være ét sted, hvor ligningsbeløbet skal fastsættes af et ligningsprovsti. Provstiudvalget for Nyborg Provsti vil således være ligningsprovsti for de sogne i Kerteminde Provsti, som ligger i Nyborg kommune.

I kommuner, der omfatter to provstier, bliver der med den nye bestemmelse i lov om folkekirkens økonomi § 17 e (lovforslagets § 1, nr. 6) mulighed for ét fælles provstiudvalg for provstierne i kommunen i stedet for et provstiudvalg for hvert provsti samt et budgetudvalg.

Kirkeministeren får kompetence til at fastlægge, hvorvidt der skal være et eller to provstiudvalg efter høring af stiftet og de pågældende lokale myndigheder. Et fælles provstiudvalg kan fx være relevant, hvor en kommune omfatter to hele provstier, et helt provsti og et provsti, der udover sogne i denne kommune omfatter en ø, som er en selvstændig kommune, og i den situation, hvor kommunen ud over de to hele provstier omfatter et enkelt sogn eller en del af et sogn, som ligger i et tredje provsti.

Medlemmerne vælges for provstierne under ét. Foruden de valgte medlemmer er provsterne fødte med-

lemmer af provstiudvalget. En af provsterne udpeges som forretningsfører. Det fælles provstiudvalg varetager i så fald samtlige opgaver, som ifølge lovgivningen er henlagt til provstiudvalget og er omfattet af de almindelige regler om provstiudvalgenes sammensætning og virksomhed.

Forslaget vil kunne anvendes i Slagelse, Guldborgsund, Lolland, Faaborg-Midtfyn, Odense, Hjørring, Thisted, Mariagerfjord, Viborg, Herning, Skive, Randers og Esbjerg kommuner.

8. Stiftsøvrighedens sammensætning og opgaver

Udgangspunktet for stiftet er biskoppens embede som et tilsynsembede.

Biskoppen har i tilknytning hertil ansvaret for fordelingen af præstestillinger inden for stiftet og dermed for, at samtlige områder af stiftet får den nødvendige kirkelige betjening.

Stiftet har imidlertid også en række administrative funktioner. Disse er henlagt til stiftsøvrigheden, det vil sige biskoppen og stiftamtmanden i forening. I forbindelse med kommunalreformen nedlægges statsamtterne og erstattes af fem regionale statsforvaltninger, der hver ledes af en direktør.

Der var i høringssvarene til strukturarbejdsgruppens debatoplæg meget stor opbakning til, at stiftsøvrighedsinstitutionen videreføres i en ændret form. Høringssvarene til betænkningen viser stor opbakning til den foreslåede model.

I overensstemmelse hermed foreslås med lovforslagets § 1, nr. 4, indsat en ny bestemmelse i lov om folkekirkens økonomi § 9 a, hvorefter stiftsøvrigheden fremover består af biskoppen og direktøren for den regionale statsforvaltning, således at hver direktør indgår i stiftsøvrigheden i to stifter. Direktøren for Statsforvaltningen Hovedstaden indgår i stiftsøvrighederne for Københavns og Helsingør stifter; direktøren for Statsforvaltningen Sjælland indgår i stiftsøvrighederne for Roskilde og Lolland-Falsters stifter; direktøren for Statsforvaltningen Syddanmark indgår i stiftsøvrighederne for Fyens og Haderslev stifter; direktøren for Statsforvaltningen Nordjylland indgår i stiftsøvrighederne for Aalborg og Viborg stifter, og direktøren for Statsforvaltningen Midtjylland indgår i stiftsøvrighederne for Århus og Ribe stifter.

Samtidig foreslås det, at stiftsøvrighedens opgaver indsnævres, således at stiftsøvrighedens opgaver fremover omfatter juridisk tilsyn med menighedsråd og provstiudvalg, administration af fællesfonden, godkendelse af menighedsrådets beslutninger om kirken og kirkegården (bygningsarbejder), overordnet

ledelse af stiftsadministrationen og deltagelse i landemodet.

Med denne indsnævring af opgaverne er det vurderingen, at det vil være overkommeligt for direktørerne for statsforvaltningerne hver at indgå i to stiftsøvrigheder. Denne sammensætning af stiftsøvrigheden vil desuden sikre, at biskoppen har en »sparringspartner« med økonomiske, juridiske og administrative kompetencer på højeste niveau. Det bemærkes i den forbindelse særligt, at statsforvaltningerne varetager det juridiske tilsyn med kommunerne, og direktørerne har således særligt gode forudsætninger for at varetage det tilsvarende tilsyn med menighedsråd og provstiuvalg.

For så vidt angår stiftsøvrighedens nuværende opgaver i relation til stiftsmidlerne, det vil sige kirkernes og præsteembedernes kapitaler, hvoraf forudbetalt gravstedsvedligeholdelse udgør langt hovedparten, foreslås det med lovforslagets § 1, nr. 7, og den ændrede bestemmelse i lov om folkekirkens økonomi § 23, at stiftsudvalget vedrørende økonomi, som i dag har indsigt i midlernes forvaltning, overtager stiftsøvrighedens nuværende beslutningskompetencer. Forslaget er i overensstemmelse med anbefalingerne fra strukturarbejdsgruppen og ligger i naturlig forlængelse af den netop gennemførte ændring af økonomiloven,²⁾ som indebærer, at midlerne fremover alene skal forrentes til fordel for de lokale kasser. Stiftsudvalget skal efter forslaget endvidere fastlægge stiftets politik for udlån af stiftsmidlerne til de lokale kasser. Den daglige kapitalforvaltning kan efter stiftsudvalgets beslutning overlades til stiftsadministrationen eller udlliciteres til en professionel kapitalforvalter efter retningslinjer vedtaget i stiftsudvalget. Det vil sandsynligvis kunne give et bedre afkast af midlerne, såfremt stifterne går sammen om at udlægge forvaltningen til en eller flere professionelle kapitalforvaltere.

Endelig foreslås det – i overensstemmelse med anbefalingerne fra strukturarbejdsgruppen – at stiftsøvrighedens øvrige opgaver overgår til biskoppen. Det drejer sig blandt andet om opgaven som klageinstans ved uenighed om forretningsgangen i provstiuvalg, om alle opgaver, som stiftsøvrighederne i dag varetager på kirkefunktionærområdet, og alle opgaver på præsteområdet, fx godtgørelse og lønforhold og god-

kendelseskompetencer m.v. på tjenesteboligområdet. Enkelte rent administrative opgaver kan placeres direkte hos stiftsadministrationen.

Hovedparten af de nævnte ændringer kan gennemføres ved ændring af administrative forskrifter. Med dette lovforslags § 1, nr. 3, § 2, nr. 3, § 3, nr. 2, § 4, nr. 1 og 3, § 5, nr. 1–2, og § 6, nr. 1–2, gennemføres de ændringer af stiftsøvrighedens opgaver, der kræver lovgivning. Der henvises til bemærkningerne til de enkelte bestemmelser.

9. Forslagets økonomiske og administrative konsekvenser m.v.

9.1. Økonomiske konsekvenser for staten, kommuner og regioner

Lovforslaget har ikke økonomiske konsekvenser for stat, kommuner eller regioner.

9.2. Administrative konsekvenser for staten, kommuner og regioner

Lovforslaget har ikke administrative konsekvenser for stat, kommuner eller regioner.

Det bemærkes i den forbindelse, at direktørerne for Statsforvaltningerne har tilkendegivet, at de hver vil have mulighed for at varetage hvervet som medlemmer af to stiftsøvrigheder, hvis opgaverne indskrænkes som foreslået.

9.3. Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget har ikke økonomiske konsekvenser for erhvervslivet.

9.4. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget har ikke administrative konsekvenser for erhvervslivet.

9.5. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke miljømæssige konsekvenser.

9.6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ikke administrative konsekvenser for borgerne.

9.7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

Vurdering af konsekvenser af lovforslaget

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

10. Hørte myndigheder

Udkast til lovforslaget har som en del af betænkning 1477/2006 været til høring hos følgende i perioden 17. juli til 1. september 2006:

Samtlige biskopper, stiftsøvrighederne, Landsforeningen af Menighedsråd, Danmarks Provsteforening, Den danske Præsteforening, Foreningen af statsforvaltningsdirektører, Danmarks Kordegneforening, Danmarks Kirketjenerforening, Dansk Kirkesmusiker Forening, Dansk Organist og Kantor Samfund, Foreningen af Danske Kirkegårdsledere, Foreningen af Sognemedhjælpere i Danmark, Forbundet af Kirke- og Kirkegårdsansatte, Foreningen af Præliminære Organister, 3F, Finansministeriet, Indenrigs- og Sundhedsministeriet, Folkekirkens Uddannelsesinstitutioner, Kirkemusikskolerne, Det mellemkirkelige Råd, Danske Sømands- og Udlandskirker og Døve menighedsrådene.

Den 15. september 2006 var der modtaget hørings svar fra samtlige biskopper/stiftsøvrigheder, Landsforeningen af Menighedsråd, Danmarks Provsteforening, Den danske Præsteforening, Dansk Organist og Kantor Samfund (DOKS), Foreningen af Kirke- og Kirkegårdsansatte (FAKK), Foreningen af Danske Kirkegårdsledere, Dansk Kirkemusikerforening, Danmarks Kordegneforening, Finansministeriet, rektor for TPC, Kirkeligt Samfund, Kirkefondet, 28 provstiudvalg, 71 menighedsråd og 7 private.

Hørings svarene er beskrevet i høringsnotatet, som er fremsendt til Folketingets Kirkeudvalg i forbindelse med lovforslagets fremsættelse.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

I lovforslagets bilag 1 er de foreslåede bestemmelser sammenholdt med den nugældende lov.

Til § 1

Til nr. 1 (Lov om folkekirkens økonomi § 1, stk. 3)

Der er tale om en teknisk ændring som følge af det nye kapitel 1 a, der indsættes i lov om folkekirkens økonomi, jf. lovforslagets § 1, nr. 2.

Til nr. 2 (Lov om folkekirkens økonomi §§ 4–7b)

Med bestemmelserne indsættes et nyt kapitel 1 a i lov om folkekirkens økonomi, som erstatter de nugældende regler i økonomilovens §§ 4–7.

Til § 4

Efter overgangen til rammebudgettering pr. 1. januar 2004 har der været en udbredt oplevelse af, at provstiudvalgets muligheder for at foretage en fornuftig prioritering er blevet mindre, fordi provstiudvalget ikke har det samme detaljerede kendskab til de enkelte kassers budgetter som tidligere. I nogle provstier – ikke mindste hvor der er besluttende budgetsamråd – foregår rammeafstættelsen dog på grundlag af detaljerede budgetbidrag fra menighedsrådet. Det har således været fremført, at det ikke er nok, at provstiudvalget efter budgetsamrådet får kendskab til hovedtallene i kirkekassernes budget, men at det tværtimod er nødvendigt, at menighedsrådene før budgetsamrådet afleverer et detaljeret forslag til budget og en angivelse af ønsker om merudgifter. Kun herved vil provstiudval-

get og budgetsrådet få et realistisk indblik i, hvilke udgiftsbehov menighedsrådene har.

Det har endvidere været fremført, at kombinationen af besluttede budgetsråd og et godt kendskab blandt menighedsrådene til de øvrige menighedsråds budgetter kan give stor legitimitet til budgetprocessen.

Det er vurderingen, at budgetteringen også fremover bør foregå efter en rammebudgetteringsmodel, men med justeringer i forhold til den nuværende model, der gør det muligt at opretholde den fordel ved den tidligere model, som lå i det detaljerede budgetkendskab.

Det foreslås på denne baggrund, at lov om folkekirkens økonomi i § 4 fremover indeholder en bestemmelse, som betyder, at rammefastsættelsen for kirke- og præstegårdskasserne bliver opdelt i to tempi: Først udmelder provstiuvalget *foreløbige* driftsrammer ud fra en fremskrivning. På dette grundlag udarbejder menighedsrådene et detaljeret budgetbidrag med blandt andet angivelse af de stillinger, som budgettet omfatter, og fremsender begrundede ønsker om merudgifter, herunder anlægsprojekter.

Først herefter afholdes der budgetsråd.

Til § 5

Budgetsrådet består, som i dag, af en eller to personer fra hvert menighedsråd. Bestemmelsen om menighedsrådenes repræsentation på budgetsrådet findes i dag i lov om folkekirkens økonomi § 4, stk. 1, 1. pkt., og flyttes med dette lovforslag til lov om folkekirkens økonomi § 5, stk. 1, 1. pkt.

Budgetsrådet afholdes i dag for menighedsrådene i den enkelte kommune. Når budgetsrådet skal have adgang til at bestemme omfanget af provstiuvalgets budgetopgaver, jf. afsnit 7.1, er det naturligt, at budgetsrådet som udgangspunkt dækker samme geografiske område som provstiuvalget. Med den ændring af provstistrukturen, der træder i kraft pr. 1. januar 2007, vil provstiet i de fleste tilfælde dække samme geografiske område som kommunen.

Det foreslås derfor, at den nugældende bestemmelse i økonomilovens § 4, stk. 1, 1. pkt., afløses af en ny § 5, stk. 1, 1. pkt., sådan, at budgetsrådet – når provstiet dækker en kommune eller en del af en kommune – består af repræsentanter for provstiets menighedsråd.

I provstier, der omfatter to eller flere kommuner, skal kirkeskatten fortsat fastsættes for hver kommune for sig. Der skal derfor i disse provstier holdes et budgetsråd for hvert ligningsområde, jf. forslaget til økonomilovens § 5, stk. 1, 2. pkt.

Forslaget til lov om folkekirkens økonomi § 5, stk. 1, 3. pkt.-stk. 2, svarer til den nugældende bestemmelse i økonomilovens § 4, stk. 1, 2. pkt.-stk. 2.

Forslaget til lov om folkekirkens økonomi § 5, stk. 4 og 7, betyder, at et flertal på mindst 2/3 af menighedsrådene på budgetsrådet kan beslutte at flytte budgetkompetence fra provstiuvalget til budgetsrådet. Det betyder, at menighedsrådene selv får kompetence til at træffe beslutning om budgetprocessen. Bestemmelserne afløser den nugældende lovs § 4, stk. 4, hvorefter samtlige menighedsråd i kommunen har skullet være enige om at give budgetsrådet beslutningskompetence.

Valget står mellem tre modeller:

- Den nuværende model: Provstiuvalget har den fulde budgetkompetence, budgetsrådet er alene orienterende.
- Besluttede budgetsråd: Provstiuvalget udarbejder forslag, men budgetsrådet har beslutningskompetencen både vedrørende fastsættelsen af det samlede ligningsbeløb og vedrørende fastsættelsen af rammer og bevillinger til de enkelte kasser. Budgetsrådet fastlægger i givet fald også de overordnede målsætninger for udgifter og ligningen set i et flerårigt perspektiv, jf. nedenfor om den nye bestemmelse i lov om folkekirkens økonomi § 6.
- En mellemform: Budgetsrådet træffer beslutning om samlet udgiftsramme/ligningsbeløb efter indstilling fra provstiuvalget, men derefter fordele provstiuvalget rammen mellem menighedsrådene.

Det foreslås, at beslutningen om kompetencefordelingen træffes på det første møde i budgetsrådet efter nyvalg til menighedsråd. For at sikre kontinuiteten i budgetarbejdet foreslås det, at beslutningen er bindende for menighedsrådets funktionsperiode. Efter nyvalg skal der på ny træffes beslutning om en ændret kompetencefordeling. Hvis der ikke træffes beslutning herom, falder man tilbage på den hidtidige kompetencefordeling, hvor budgetsrådet alene er orienterende. Der henvises til den nye bestemmelse i lov om folkekirkens økonomi § 5, stk. 4, 1.–2. pkt.

I overensstemmelse med forslaget fra strukturarbejdsgruppen foreslås det, at der indsættes en ny bestemmelse i lov om folkekirkens økonomi § 5, stk. 7, sådan, at menighedsrådene på budgetsrådet har stemmer svarende til antallet af valgte menighedsrådsmedlemmer. Dette gælder både ved beslutning om en ændret kompetencefordeling mellem provstiuvalget og budgetsrådet og ved beslutninger om fx ligningsbeløbets størrelse i et besluttede budget-

samråd. Forslaget betyder, at det enkelte råd ved afstemning på budgetsamrådet vil have en indflydelse, der matcher menighedsrådets indflydelse ved valg til provstiudvalget.

Det er menighedsrådets flertal, der bestemmer mandatet til repræsentanterne på budgetsamrådet. Der kan derfor ikke blive tale om, at et vist antal stemmer fra det enkelte menighedsråd repræsenterer rådets flertal og et vist antal rådets mindretal.

Budgetsamrådets beslutninger træffes som udgangspunkt ved stemmeflertal blandt de vægtede menighedsrådsstemmer, jf. forslaget til lov om folkekirkens økonomi § 5, stk. 7, 3. pkt.

Følgende beslutninger kræver dog, jf. forslaget til økonomilovens § 5, stk. 7, 1. pkt., kvalificeret flertal på 2/3:

- ændring af kompetencen mellem budgetsamrådet og provstiudvalget, jf. forslaget til økonomilovens § 5, stk. 4.
- flytning af personalenormering fra menighedsrådet til provstiudvalget og fastlæggelse af retningslinier for personalenormeringen, jf. forslaget til økonomilovens § 5, stk. 5, og forslaget til lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v. § 22, stk. 1, 2. pkt.
- iværksættelse af samarbejde med provstiet som ramme, jf. forslaget til økonomilovens § 5, stk. 6, og forslaget til lov om menighedsråd § 43 a, stk. 1.

Beslutninger om ændring af kompetencen mellem budgetsamrådet og provstiudvalg og om flytning af personalenormeringen til provstiudvalget er gældende for menighedsrådenes funktionsperiode. Efter nyvalg skal der derfor på ny træffes beslutning om en ændret kompetencefordeling. Hvis der ikke træffes beslutning herom, falder man tilbage på den almindelige kompetencefordeling.

Samarbejdet med provstiet som ramme kræver, at der til stadighed – dvs. hvert år på budgetsamrådet – er 2/3 flertal for, at samarbejdet kan videreføres, jf. forslaget til lov om folkekirkens økonomi § 5, stk. 7, 2. pkt.

Forslaget til lov om folkekirkens økonomi § 5, stk. 8, svarer til den nugældende bestemmelse i økonomilovens § 4, stk. 6.

Til § 6

Bestemmelsen i forslaget til lov om folkekirkens økonomi § 6 er ny og indeholder en forpligtelse til i provstiudvalget og på budgetsamrådet at drøfte og træffe beslutning om, hvordan man ønsker, at kirkeskatten og/eller udgifterne i provstiet skal udvikle sig

i de kommende fire år (budgetåret og 3 budgetoverslagsår). Drøftelsen skal ske i provstiudvalget og på budgetsamrådet, der eventuelt også træffer beslutningen.

Prioriteringsdiskussionen og fastlæggelsen af en politik med overordnede målsætninger for udgifter og ligning bliver yderligere aktualiseret af kommunesammenlægningerne, der betyder, at områder med helt forskellige forudsætninger i fremtiden udgør et ligningsområde. Dette vil både være relevant i forhold til forventningerne til niveauet for den daglige drift af kirkerne og i forhold til fx takster for gravstedserhvervelse og -vedligeholdelse, ligesom der kan være forskelle i budgetønsker, begrundet i forskellige ønsker til og traditioner for kirkelige aktiviteter i sognene.

Processen vil herudover afhænge af, i hvilket omfang det aftales, at der skal være besluttende budgetsamråd i provstiet. Det vil fx være naturligt at henlægge beslutningen om de overordnede målsætninger for udgifter og ligning set i et flerårigt perspektiv til budgetsamrådet. Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 7.2.

Til § 7

Det er fortsat provstiudvalget, der på baggrund af drøftelserne på budgetsamrådet og budgetbidragene samt eventuelle ønsker fra menighedsrådene fastlægger *endelige* driftsrammer samt bevillinger til anlæg, jf. forslaget til affattelse af lov om folkekirkens økonomi § 7. Bestemmelsen svarer med enkelte sproglige ændringer til den nugældende bestemmelse i lov om folkekirkens økonomi § 5 og § 17a, stk. 8, 2. pkt. Kompetencen kan som nævnt ovenfor under omtalen af forslaget til § 5, stk. 4, flyttes til det besluttende budgetsamråd.

Til § 7 a

Forslaget til lov om folkekirkens økonomi § 7 a, stk. 1, og § 7 b om fastsættelse af ligningsbeløbet og om legalitetskontrol svarer med enkelte konsekvensændringer til de nugældende bestemmelser i lov om folkekirkens økonomi § 6, stk. 1, 1. pkt., og § 7.

Provstiudvalget har i dag adgang til at forhøje ligningen med op til 5 % med henblik på at etablere en reserve til imødegåelse af uforudsete udgifter, jf. den nugældende økonomilovens § 6, stk. 1, 2.–3. pkt.

Tilstedeværelsen af en sådan reserve kan imidlertid føre til en utilsigtet udgiftsvækst. Det forekommer således ulogisk, at budgetprocessen er tilrettelagt sådan, at menighedsrådene og provstiudvalgene først bliver enige om, hvilke beløb menighedsrådene har brug for det kommende år, hvorefter dette beløb forhøjes med indtil 5 %. Der kan således være risiko for, at eksisten-

F. t. l. vedr. folkekirkens økonomi m.v.

sen af 5 %-midlerne på provstiniiveau giver det indtryk, at de udmeldte budgetrammer ikke er endelige, men kan suppleres med en tillægsbevilling senere på året. Dette kan svække incitamenterne til overholdelse af bevillingerne, herunder gøre det mindre påkrævet at finde kompenserende besparelser i tilfælde af uforudsete merudgifter.

På denne baggrund foreslås med forslaget til lov om folkekirkens økonomi § 7 a, stk. 2, at provstiuudvalget fortsat har mulighed for at ligne 5 % mere end det, der budgetteres i de lokale kasser, medmindre provstiet allerede har en tilsvarende reserve. Forslaget indebærer en tydeliggørelse af, at der ikke er tale om ligning til ekstra udgifter senere på året, men om en reserve til imødegåelse af uventede udgiftsbehov.

Til nr. 3 (Lov om folkekirkens økonomi § 9, stk. 3)

Forslaget er en konsekvens af ønsket om en reduktion af stiftsøvrighedens opgaver. Forslaget betyder, at provstiuudvalgets afgørelse vedrørende kirke- og præstegårdskassernes regnskab ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed.

Til nr. 4 (Lov om folkekirkens økonomi § 9 a)

Med kommunalreformen afskaffes statsamtterne og dermed ophører stillingen som stiftamtmand også i den hidtidige form. Dette betyder, at stiftsøvrigheden skal have en ændret sammensætning.

I overensstemmelse med høringssvarene – herunder høringssvarene fra direktørerne for Statsforvaltningerne til debatoplægget – foreslås det, at stiftsøvrigheden fremover består af biskoppen og direktøren for Statsforvaltningen. Hver af direktørerne skal således være medlem af to stiftsøvrigheder. Der stilles derfor samtidig forslag om en reduktion af stiftsøvrighedens opgaver.

Når direktøren varetager hvervet som medlem af stiftsøvrigheden benævnes vedkommende stiftamtmand.

Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 8.

Til nr. 5 (Lov om folkekirkens økonomi § 11, stk. 1)

Der er tale om en teknisk ændring som følge af de nye bestemmelser i kapitel 2 a i lov om folkekirkens økonomi, jf. lovforslagets § 1, nr. 6.

Til nr. 6 (Lov om folkekirkens økonomi §§ 17 a-17g)

Til § 17 a

Forslaget til lov om folkekirkens økonomi § 17 a, stk. 1, betyder, at antallet af valgte medlemmer af provstiuudvalget ændres fra 2-7 til 4-6. Med denne æn-

dring fastholdes, at der er tale om et provstiuudvalg for hele provstiet, ligesom der med dette antal provstiuudvalgsmedlemmer sikres et effektivt arbejdende udvalg. I provstier med forholdsvis få sogne, vil 4 valgte medlemmer være passende, mens det i provstier med mange sogne – og i fælles provstiuudvalg, jf. nedenfor om § 17 e – vil være passende at vælge 6 medlemmer. Det vil fortsat være menighedsrådene, der på orienteringsmødet forud for valg til provstiuudvalget, fastsætter antallet af valgte medlemmer. Bestemmelsen finder først anvendelse ved de ordinære valg til provstiuudvalg i 2009, jf. lovforslagets § 8, stk. 2. Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 7.3.

Forslaget til lov om folkekirkens økonomi § 17 a, stk. 2-3, er en teknisk justering, hvorved reglerne om valgret og valgbarhed til provstiuudvalg, der hidtil alene har været fastsat i bekendtgørelse nr. 1038 af 25. oktober 2004 om valg af medlemmer til provstiuudvalg og til stiftsudvalg vedrørende økonomi, indsættes i loven.

Høringssvarene har overvejende ønsket en oprettholdelse af de nugældende regler om valgbarhed sådan, at alle, der er valgbare til et menighedsråd i provstiet, også kan vælges til provstiuudvalget. Herved bliver det fx muligt at vælge tidligere menighedsrådsmedlemmer til provstiuudvalget.

På den baggrund følges strukturarbejdsgruppens forslag om ændring af reglerne om valgbarhed derfor ikke. Det vil således fortsat være menighedsrådsmedlemmerne, der bestemmer, hvem der skal vælges til provstiuudvalget, og man har derfor lokalt mulighed for udelukkende at vælge medlemmer til provstiuudvalget, som også er medlemmer af et menighedsråd i provstiet.

Ud af i alt 504 valgte provstiuudvalgsmedlemmer er de 420 i dag tillige medlemmer af et menighedsråd i provstiet. Dvs. at ca. 83 % af provstiuudvalgsmedlemmerne også er menighedsrådsmedlemmer.

Til § 17 b

Forslaget til lov om folkekirkens økonomi § 17 b, stk. 1-2, stk. 4 og stk. 7-8, svarer til den nugældende lovs § 17 a, stk. 2-3, stk. 4 og stk. 6-7.

Forslaget til lov om folkekirkens økonomi § 17 b, stk. 3, er ny, men indeholder alene en præcisering af den gældende retstilstand, hvorefter provstiuudvalgets beslutninger træffes i møder, og hvorefter provstiuudvalget er beslutningsdygtigt, når mindst halvdelen af medlemmerne er til stede, og der er almindeligt stemmeflertal for en beslutning.

Med forslaget til lov om folkekirkens økonomi § 17 b, stk. 5, ændres bestemmelsen i den nugældende lovs

§ 17 a, stk. 5, sådan, at provstiuudvalgets møder er offentlige. Reglerne om offentlige møder i provstiuudvalget kommer herved til at svare til de regler om offentlige menighedsrådsmøder, som har været gældende siden 1. januar 1995.

Forslaget til lov om folkekirkens økonomi § 17 b, stk. 6, svarer delvist til den nugældende lovs § 17 a, stk. 5, 2. og 3. pkt. På grund af de ændrede opgaver for stiftsøvrigheden bliver biskoppen dog klageinstans i sager om uenighed om forretningsgangen.

Til §§ 17 c-d

Lov om folkekirkens økonomi §§ 17 c-d indeholder nye bestemmelser om forpligtende økonomisk samarbejde, hvor der er flere provstier eller dele af provstier i et ligningsområde. Med bestemmelserne sikres en entydig placering af ansvaret for, hvordan folkekirkens udgifter i ligningsområdet og dermed kirkeskatten skal udvikle sig i disse kommuner. Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 7.4.

Til § 17 e

Lov om folkekirkens økonomi § 17 e er også ny og giver mulighed for, at der i kommuner, der består af to provstier kan oprettes ét fælles provstiuudvalg i stedet for to provstiuudvalg og et budgetudvalg. Bestemmelsen kan således i disse kommuner medvirke til enklere tilrettelæggelse af budgetprocessen, samtidig med at ansvaret for budgetarbejdet er entydigt placeret.

Med formuleringen vil det være muligt at oprette fælles provstiuudvalg i kommuner, der omfatter to hele provstier, kommuner der omfatter et helt provsti og et provsti, der - udover sogne i denne kommune - omfatter en ø, som er en selvstændig kommune, samt i kommuner, der omfatter to hele provstier og et sogn eller en del af et sogn, som ligger i et tredje provsti.

Oprettelsen af det fælles provstiuudvalg skal godkendes af kirkeministeren.

Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 7.4.

Til §§ 17 f-h

Forslaget til lov om folkekirkens økonomi §§ 17 f-17 g, stk. 2, og §§ 17 g, stk. 4,-17 h svarer med en enkelt konsekvensændring til den nugældende lovs §§ 17 a, stk. 8, og §§ 17 c-d.

Lov om folkekirkens økonomi § 17 g, stk. 3, er ny og betyder, at provstiuudvalgs-kassen fremover også kan bruges til finansiering af udgifter til samarbejde, der etableres med provstiet som ramme. Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 3.2. og bemærkningerne til § 2, nr. 8.

Lov om folkekirkens økonomi § 17 g, stk. 5, betyder, at udgifterne til budgetudvalgets virksomhed finansieres af de deltagende provstiuudvalg.

Til nr. 7 (Lov om folkekirkens økonomi § 23)

Forslaget indebærer, at stiftsmiddelforvaltningen – dvs. forvaltningen af de indbetalte kirke- og præsteembedekapitaler, hvoraf forudbetalt gravstedsvedligeholdelse udgør langt hovedparten – demokratiseres, idet samtlige kompetencer i forhold til forvaltningen flyttes fra stiftsøvrigheden til stiftsudvalgene vedrørende økonomi. Stiftsudvalget har hidtil haft indvendinger med stiftsøvrighedens bestyrelse af kapitalerne.

Forslaget ligger i naturlig forlængelse af den ændring af økonomiloven, som blev gennemført ved lov nr. 210 af 20. marts 2006,³⁾ og som betyder, at disse kapitaler fra 1. januar 2007 forrentes fuldt ud til fordel for kapitalejerne - kirkekasserne.

Der er i en række af landets stifter igangsat forsøg med stiftsråd. Disse forsøg afsluttes med udgangen af marts 2009 og skal ifølge regeringsgrundlaget evalueres inden udgangen af 2007, sådan at der på baggrund heraf kan tages stilling til, om stiftsrådene skal gøres permanente. Om kompetencen til at forestå stiftsmiddelforvaltningen på sigt skal flyttes til stiftsrådene, afventer derfor denne evaluering.

Stiftsmiddelforvaltningen består i at bestyre de kirke- og præsteembedekapitaler, der ikke bestyres af menighedsrådene (fast ejendom). Bestyrelsen består af tre hovedopgaver – nemlig administration af udlån og indlån og at sørge for placeringen af kapital, der ikke er udlånt.

– Udlån

I bekendtgørelse om bestyrelse af kirkernes og præsteembedernes kapitaler⁴⁾ er der fastsat nærmere regler om, hvilke formål kirkernes og præsteembedernes kapitaler kan udlånes til, og hvordan disse udlån forrentes. Indenfor disse rammer skal stiftsudvalget vedrørende økonomi fastlægge en politik for udlån, som administreres af stiftsadministrationen. I udlånspolitikken kan der for eksempel være indsat bestemmelser om, hvor stor en del af stiftsmidlerne, der skal henholdsvis udlånes og investeres, samt om at mindre udlån behandles administrativt, mens udlån over en vis størrelse skal behandles i stiftsudvalget vedrørende økonomi.

– Indlån

Administration af de enkelte aftaler om gravstedsvedligeholdelse. Stiftsudvalget vedrørende økonomi skal ikke være direkte involveret heri,

men alene sørge for, at administrationen er så effektiv som mulig.

– Placering af kapital

I bekendtgørelsens § 11 er fastsat regler om, at kapitaler, der ikke er udlånt, skal placeres efter nærmere fastsatte principper. Det vil således være stiftsudvalget vedrørende økonomi, der beslutter, hvordan den ikke-udlånte kapital indenfor disse rammer skal placeres. Stiftsudvalget vedrørende økonomi vil herudover kunne beslutte at overlade det til en professionel kapitalforvalter at placere kapitalen, efter retningslinjer fastlagt af udvalget.

Stiftsudvalget vedrørende økonomi vil kunne overlade sine opgaver helt eller delvist til stiftsadministrationen, herunder den daglige forvaltning og administration af stiftsmidlerne, sådan som det også er tilfældet i dag. Stiftsadministrationen vil herefter være forpligtet til at udføre opgaverne. Stiftsøvrigheden vil som arbejdsgiver for stiftsadministrationens personale have det overordnede ansvar for, at opgaverne løses. Stiftsudvalget vedrørende økonomi vil kunne fastsætte retningslinier for stiftsadministrationens forvaltning af midlerne.

Med forslaget til lov om folkekirkens økonomi § 23, stk. 6-7, tilføjes endvidere reglerne om valgret og valghed til stiftsudvalg vedrørende økonomi, som hidtil alene har været fastsat i bekendtgørelse nr. 1038 af 25. oktober 2004 om valg af medlemmer til provstiudvalg og til stiftsudvalg vedrørende økonomi.

Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 8.

Til nr. 8 (Lov om folkekirkens økonomi § 24, stk. 1)

Der er tale om en teknisk ændring som følge af de nye bestemmelser i §§ 42 a-43 a i lov om menighedsråd, jf. lovforslagets § 2, nr. 4-8.

Til nr. 9 (Lov om folkekirkens økonomi § 24, stk. 2)

Der er tale om en teknisk ændring som følge af de nye bestemmelser i §§ 42 a-43 a i lov om menighedsråd, jf. lovforslagets § 2, nr. 4-8.

Til § 2

Til nr. 1 (Lov om menighedsråd § 12, stk. 3)

Indberetning om menighedsrådets besættelse af en række enkeltmandsposter (formand, kirkeværge, kasserer, kontaktperson og tegningsberettiget) sker i dag til henholdsvis provstiudvalget, som provsten er forretningsfører for, og til stiftsøvrigheden, som efterføl-

gende indtaster oplysningerne i KIS (Kirkeministeriets Informations System), jf. bekendtgørelse nr. 210 af 29. marts 2004 om udarbejdelse af fortegnelse over menighedsrådsmedlemmer.

Med bestemmelsen fritages provsten for denne administrative opgave. Ændringen betyder således, at informationsvejen vil blive effektiviseret sådan, at den nyvalgte formand for menighedsrådet indberetter oplysningerne om menighedsrådets sammensætning elektronisk og direkte til et informationssystem (p.t. KIS), hvorved oplysningerne hurtigere kan blive tilgængelige. Samtidig lettes stiftsadministrationen for den indtastningsopgave, der er forbundet med indberetningen.

Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 6.2.

Til nr. 2 (Lov om menighedsråd § 12, stk. 4)

Såfremt der i funktionsperioden sker ændringer i menighedsrådets sammensætning eller i en række valg til enkeltmandsposter (formand, kirkeværge, kasserer, kontaktperson og tegningsberettiget), skal formanden indberette dette til henholdsvis provstiudvalget, som provsten er forretningsfører for, og til stiftsøvrigheden, som efterfølgende indtaster oplysningerne i KIS (Kirkeministeriets Informations System), jf. bekendtgørelse nr. 210 af 29. marts 2004 om udarbejdelse af fortegnelse over menighedsrådsmedlemmer.

Med bestemmelsen fritages provsten for denne administrative opgave. Ændringen betyder, at informationsvejen effektiviseres sådan, at formanden for menighedsrådet indberetter ændringerne i menighedsrådets sammensætning og valgene til de nævnte enkeltmandsposter elektronisk og direkte til et informationssystem (p.t. KIS), hvorved oplysningerne hurtigere kan blive tilgængelige. Samtidig lettes stiftsadministrationen for den med indberetningen forbundne indtastningsopgave.

Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 6.2. samt til bemærkningerne til lovforslagets § 2, nr. 1.

Til nr. 3 (Lov om menighedsråd § 40)

Forslaget bidrager til en reduktion af stiftsøvrighedens opgaver som foreslået af strukturarbejdsgruppen.

Forslaget betyder, at det fremover er biskoppen, der skal godkende, at menighedsrådet overdrager udførelsen af større arbejder eller leverancer til et medlem af rådet uden forudgående licitation.

Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 8.

Til nr. 4 (Lov om menighedsråd § 42 a)

Bestemmelsen i lov om menighedsråd § 42 a, stk. 1, er ny og indebærer en forenkling af reglerne om samarbejde mellem menighedsråd.

Forslaget betyder, at samarbejde om alt, hvad et menighedsråd i henhold til § 2 i lov om folkekirkens økonomi kan gøre alene, herefter kan etableres mellem to eller flere menighedsråd alene under forudsætning af, at der er budgetmæssig dækning, og at samarbejdet og dets finansiering beskrives i en vedtægt, jf. forslaget til lov om menighedsråd § 42 a, stk. 2-3. De i § 42 a, stk. 3, nævnte krav til vedtægten svarer til de minimumskrav, der i dag stilles til vedtægter i medfør af lov om menighedsråds § 43, stk. 2-3. Vedtægten skal bekendtgøres på Kirkeministeriets hjemmeside på internettet, ligesom menighedsrådet er forpligtet til at udlevere den til enhver, der anmoder herom. Vedtægterne skal således ikke godkendes af Kirkeministeriet, ligesom de ikke skal bekendtgøres i Lovtidende.

Der henvises til de almindelige bemærkninger af snit 3.1.

Til nr. 5 (Lov om menighedsråd § 43, stk. 1)

Forslaget indebærer alene tekniske justeringer af de nugældende § 43, stk. 1 og 3, i lov om menighedsråd om samarbejder mellem menighedsråd, som følge af lovforslagets § 2, nr. 4.

Med forslaget til en ny § 42 a i lov om menighedsråd, jf. dette lovforslags § 2, nr. 4, vil menighedsrådslovens § 43 fremover alene komme til at omhandle aktiviteter, der iværksættes af et enkelte menighedsråd samt samarbejde mellem menighedsråd, som forudsætter dispensation fra den kirkelige lovgivning. Der vil således fortsat kunne gives dispensation fra reglerne i kapitel 1-7 og kapitel 9 i lov om menighedsråd samt regler i lov om valg til menighedsråd, lov om folkekirkens økonomi, lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde og lov om bestyrelse og brug af folkekirkens kirker m.m., hvilket tydeliggøres ved at samle stk. 1 og 3 i den nugældende § 43 i ét stykke samt at tilføje en henvisning til den nye § 42 a i den nye § 43, stk. 1.

Til nr. 6 (Lov om menighedsråd § 43, stk. 3)

Ophævelsen af den nugældende § 43, stk. 3, er en konsekvens af, at teksten i bestemmelsen flyttes til den nye § 43, stk. 1, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 2, nr. 5.

Til nr. 7 (Lov om menighedsråd § 43, stk. 3)

Med forslaget til ændring af lov om menighedsråd § 43, stk. 4, 1. pkt., der med forslaget bliver stk. 3, 1. pkt., sikres den nødvendige åbenhed ved, at vedtæg-

terne bliver offentliggjort på Kirkeministeriets hjemmeside på internettet. Orienteringen skal indeholde oplysning om samarbejdets karakter og om, hvor vedtægterne for samarbejdet kan ses/rekvireres. Hidtil har vedtægten skullet bekendtgøres i Lovtidende.

Til nr. 8 (Lov om menighedsråd § 43 a)

Med forslaget til den nye § 43 a i lov om menighedsråd skabes der hjemmel til, at de former for samarbejde, som menighedsrådene kan etablere uden godkendelse af anden myndighed, jf. bemærkningerne til § 2, nr. 4, eller med dispensation fra Kirkeministeriet, jf. bemærkningerne til § 2, nr. 5, tillige kan etableres med provstiet som ramme.

Det er erfaringen, at de eksisterende muligheder for dispensationer og samarbejde på tværs af sogne ikke bliver udnyttet i særlig stor grad. Det kan bl.a. skyldes, at selve processen, hvor det enkelte samarbejde skal godkendes af Kirkeministeriet, og hvor der skal etableres en særlig samarbejdsorganisation med egne vedtægter, bestyrelse og budget, er bureaukratisk og svær at håndtere i praksis. Der har endvidere ikke været en samlet erfaringsopsamling og erfaringsudveksling, og der har derfor ikke været synlige inspirationskilder og erfaringer, som menighedsrådene har kunnet trække på.

Fordele ved at bruge provstiet som ramme for samarbejde mellem sognene er dels, at man undgår bureaukratiet ved at skulle søge Kirkeministeriet om godkendelse for hvert enkelt samarbejde, dels at man bruger en ramme, der findes i forvejen, og som man derfor ikke behøver at opfinde på ny hver gang med separate vedtægter, bestyrelse og budget. Klare rammer for samarbejde og finansiering deraf forventes endvidere helt overvejende at overflødig gøre behovet for dispensationer.

Bestemmelsen sigter mod samarbejde, der skal være fælles for provstiet som helhed, herunder samarbejde om opgaver, som mange af provstiets sogne kun vanskeligt kan løfte alene. Flere af disse typer samarbejde er beskrevet i »Forenklingssudvalgets arbejde med nye strukturer og arbejdsformer (præsentation af projektbeskrivelser)« fra 2002, men er kun i begrænset omfang blevet anvendt. Det er forventningen, at samarbejde om de nævnte opgaver vil blive mere udbredt, når det bliver lettere at etablere samarbejdet.

Samarbejde med provstiet som ramme skal, i lighed med andet samarbejde, kunne etableres forholdsvist hurtigt og enkelt, når beslutningen om et givet samarbejde en gang er truffet. Omfatter samarbejdet alene aktiviteter, som menighedsrådene efter økonomi-

vens § 2 har ret til at finansiere, vil samarbejdet ikke skulle godkendes af Kirkeministeriet.

Beslutningen om samarbejde med provstiet som ramme skal træffes på budgetsamrådet med et kvalificeret flertal på 2/3 af de vægtede menighedsrådsstemmer, jf. herved også bemærkningerne til lov om folkekirken økonomi § 5, stk. 6-7, 1. pkt. (lovforslagets § 1, nr. 2). Det er ikke en forudsætning herfor, at budgetsamrådet har besluttende kompetence om bevilings spørgsmål.

Samarbejde med provstiet som ramme ophører, såfremt der ikke fortsat er 2/3 flertal for samarbejdet på budgetsamrådet, jf. lov om folkekirken økonomi § 5, stk. 7, 2. pkt. (lovforslagets § 1, nr. 2).

Hvis provstiet dækker to eller flere kommuner, holdes der budgetsamråd for sognene i den enkelte kommune, jf. forslaget til lov om folkekirken økonomi § 5, stk. 1, 2. pkt. (lovforslagets § 1, nr. 2). Her vil samarbejde derfor kunne besluttes ved kvalificeret flertal på budgetsamrådet i den enkelte kommune og sådan, at samarbejdet alene omfatter sognene i kommunen. Hvis samarbejdet skal dække alle provstiets kommuner, skal det besluttes ved kvalificeret flertal på budgetsamråd i samtlige af provstiets kommuner.

Ved at beslutningen træffes med kvalificeret flertal på budgetsamrådet sikres det, dels at der er et bredt lokalt ønske om samarbejdet, dels at et mindretal ikke kan blokere for et kvalificeret flertals ønske om etablering af samarbejde. De sogne, der ikke ønsker at deltage, skal ikke kunne tvinges ind i samarbejdet, og skal ikke kunne forpligtes til at stille kirkefunktionærer eller lokaler til rådighed for samarbejdet, ligesom præster heller ikke kan forpligtes til at deltage i samarbejdet. De pågældende sogne må dog acceptere, at der prioriteres midler til et sådant samarbejde af provstiudvalgskassen. Dette svarer til den nugældende retstilstand, hvor ligningsområdet er kommunen, og hvor det enkelte sogn må acceptere, at andre sogne prioriterer og får stillet midler til rådighed af provstiudvalget til aktiviteter, som man ikke selv ønsker at iværksætte, fx en forskellig prioritering af undervisning, diakoni m.v.

Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 3.2.

Til § 3

Til nr. 1 (Lov om valg til menighedsråd § 22, stk. 1)

Med bestemmelsen fritages provsten for opgaven med at videresende udskrift af menighedsrådets beslutningsprotokol til biskoppen, idet valgbestyrelsens formand fremover sender denne direkte til biskoppen.

Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 6.2.

Til nr. 2 (Lov om valg til menighedsråd § 24)

Med bestemmelsen skabes der hjemmel til, at de nugældende regler om indberetninger om opstillede kandidater og valgets resultat til provst og stiftsøvrighed kan ændres, således at indberetning fremover kan ske digitalt og direkte til en særlig database vedrørende valg til menighedsråd. Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 6.2.

Til nr. 3 (Lov om valg til menighedsråd § 30, stk. 1)

Med bestemmelsen forenkles proceduren for klager over valget, således at klager indgives skriftligt direkte til biskoppen og ikke, som i dag, via provsten. Med bestemmelsen ændres der således ikke på, at det er biskoppen, der afgør klager over valg til menighedsråd. Biskoppen vil skulle foretage høring af valgbestyrelsen og træffe afgørelse i sagen. Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 6.2.

Til nr. 4 (Lov om valg til menighedsråd § 30, stk. 1)

Der henvises til bemærkningerne til § 3, nr. 3.

Til § 4

Til nr. 1 (Lov om folkekirken kirkebygninger og kirkegårde § 6, 1. pkt., og § 29)

Forslaget bidrager til en reduktion af stiftsøvrighedens opgaver som foreslået af strukturarbejdsgruppen.

Forslaget til ændring af lov om folkekirken kirkebygninger og kirkegårde § 6, 1. pkt., betyder, at kompetencen til at fjerne kister, som findes i kirken, og nedsætte dem på kirkegården, flyttes fra stiftsøvrigheden til biskoppen.

Forslaget til ændring af lov om folkekirken kirkebygninger og kirkegårde § 29 betyder, at biskoppen bliver klageinstans i forhold til provstiudvalgets beslutninger vedrørende syn over kirken og kirkegården.

Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 8.

Til nr. 2 (Lov om folkekirken kirkebygninger og kirkegårde § 7, 1. pkt., og § 12, stk. 1)

Forslaget betyder, at provsten fritages for arbejdet med at autorisere kirkens og kirkegårdens protokol. I stedet for provstens autorisation forpligtes menighedsrådene til fremover at anvende de af Kirkeministeriet godkendte standardprotokoller eller andre af Kirkeministeriet godkendte protokoller.

Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 6.1.

Til nr. 3 (Lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde § 12, stk. 4)

Forslaget bidrager til en reduktion af stiftsøvrighedens opgaver som foreslået af strukturarbejdsgruppen og betyder, at genparten af kirkegårdsvedtægten og vedtægtsændringer fremover sendes til stiftsadministrationen.

Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 8.

Til nr. 4 (Lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde § 26)

Efter forslaget vil provsten fortsat have ansvaret for synet, men kan vælge at lade selve synsforretningen forestå af provstiets bygningskyndige. Provsten leder synsforretningen, hvis provsten selv deltager, ellers ledes den af provstiets bygningskyndige, som i alle tilfælde deltager.

Forretningen indføres i en for hele provstiet fælles synsprotokol og i kirkens protokol. Protokollen føres i dag på papir, men lovforslaget er ikke til hinder for, at protokollen fx kan føres digitalt. Hvis kirken ikke er selvejende, indføres forretningen også i menighedsrådets beslutningsprotokol.

Provsten sørger for, at provstiudvalget får en udskrift af forretningen. Det er herefter – som i dag – provstiudvalget, der – for så vidt angår selvejende kirker – træffer beslutning om, hvad der skal foretages.

Samtidig med tildelingen af anlægsbevillingen til det pågældende arbejde fastsætter provstiudvalget en frist for arbejdets gennemførelse, jf. forslaget til lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde § 28, stk. 1 (lovforslagets § 4, nr. 5).

Tidsintervallet for synet ændres også, sådan at synet alene holdes mindst hvert 4. år, svarende til én gang i menighedsrådets funktionsperiode.

Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 5.

Til nr. 5 (Lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkebygninger § 28)

Ændringen er en konsekvens af de ændrede synsbestemmelser, jf. bemærkningerne til § 4, nr. 4.

Til § 5

Til nr. 1 (Lov om udnævnelse af biskopper og om stiftsbåndsløsning § 4, stk. 1)

Forslaget bidrager til en reduktion af stiftsøvrighedens opgaver som foreslået af strukturarbejdsgruppen og betyder, at anmeldelse af kandidatlistor til bisp-

valget fremover skal afleveres til stiftsadministrationen.

Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 8.

Til nr. 2 (Lov om udnævnelse af biskopper og om stiftsbåndsløsning § 4, stk. 2)

Forslaget bidrager til en reduktion af stiftsøvrighedens opgaver som foreslået af strukturarbejdsgruppen.

Med forslaget demokratiseres reglerne om valgbestyrelsen sådan, at den fremover består af 3 medlemmer valgt blandt provstiudvalgsmedlemmerne i vedkommende stift. Ændringen betyder derfor, at hverken stiftamtmanden eller den afgående biskop er medlem af valgbestyrelsen.

Stemmeberettigede ved valg af valgbestyrelse er fortsat kun de valgte medlemmer af provstiudvalgene.

Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 8.

Til § 6

Til nr. 1 (Lov om bestyrelse og brug af folkekirkens kirker m.m. § 1, stk. 4, §§ 19, stk. 2–3)

Forslaget bidrager til en reduktion af stiftsøvrighedens opgaver som foreslået af strukturarbejdsgruppen.

Ændring af § 1, stk. 4, 2. pkt., i lov om bestyrelse og brug af folkekirkens kirker m.m. betyder, at vedtægten for en kirkegård, der ejes af flere kirker i fællesskab, fremover skal godkendes af provstiudvalget, der i dag har kompetencen til at godkende vedtægten for en kirkegård, der ejes af en kirke.

Ændringen af § 19, stk. 2, 2. pkt., og stk. 3, i lov om bestyrelse og brug af folkekirkens kirker m.m. betyder, at provstiudvalget får kompetencen til at godkende betaling for brug af kirken i medfør af lovens §§ 10, 13 og 14. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med, at det er provstiudvalget, der sammen med menighedsrådene har ansvaret for budgetlægningen i provstiet.

Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 8.

Til nr. 2 (Lov om bestyrelse og brug af folkekirkens kirker m.m. § 2)

Bestemmelsen i § 2 i lov om bestyrelse og brug af folkekirkens kirker m.m. ophæves som overflødig, idet det er reguleret andre steder i den kirkelige lovgivning, hvilke kompetencer provstiudvalget og stiftsøvrigheden har i forhold til kirkebygningen.

Til § 7

Til nr. 1 (Lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v. § 22, stk. 1)

Med forslaget bliver det muligt at flytte personale-normeringen fra menighedsrådet til provstiuudvalget.

Der henvises til de almindelige bemærkninger af-snit 4 og bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 1.

Til § 8

Loven træder i kraft den 1. januar 2007.

Bestemmelsen i lovforslagets § 8, stk. 2, betyder, at de nye regler i lov om folkekirkens økonomi § 17 a, stk. 1, og § 17 e, stk. 1, 2. pkt., om antallet af valgte medlemmer af provstiuudvalget først finder anvendelse ved de ordinære valg til provstiuvalg i januar – marts 2009.

Til § 9

Med bestemmelsen sikres det, at loven ved kgl. an-ordning kan sættes i kraft for Færøerne med de æn-dringer, som de særlige færøske forhold tilsiger.

- 1) Viborg kommune kommer med den struktur, der er fastlagt ved kgl. resolution af 21. august 2006, til at bestå af Viborg Domprovsti og Viborg Østre Provsti samt en meget lille del af et sogn, som ligger i Skive Provsti. Det vil være budget-udvalget for Viborg kommune, der fastsætter det samlede ligningsbeløb og fordelingen mellem provstierne og dermed også, hvor meget der skal lignedes i Viborg kommune til det område, der ligger i Skive Provsti.
- 2) L 74 – Forslag til lov om ændring af lov om folkekirkens økonomi (Finansiering af nye præstestillinger, forenkling og bedre styring af fællesfonden m.v.). Fremsat skriftligt den 16. november 2005, Till.A 2155, lovforslaget som fremsat Till.A 2128, 1. behandling 30. november 2005 FF 1705, betænkning 22. februar 2006 Till.B 518, 2. behandling 2. marts 2006 FF 4450, 3. behandling 14. marts 2006 FF 4623, lovforslaget som vedtaget Till.C. 335.
- 3) Se note 2 for henvisning til relevante steder i Folketingstidende.
- 4) Bekendtgørelse nr. 1274 af 12. december 2005 §§ 9–10.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om folkekirkens økonomi, jf. lovbe-
kendtgørelse nr. 376 af 28. april 2006, foretages
følgende ændringer:

§ 1. ---

Stk. 3. I pastorater med flere menighedsråd
kan menighedsrådene på et fællesmøde beslutte,
at der tillige oprettes en præstegårdskasse. Fæl-
lesmødet vælger i så fald af eller uden for sin
midte en kasserer for præstegårdskassen. Præ-
stegårdskassen bestyres af menighedsrådene
gennem præstegårdsudvalget, jf. § 5, stk. 4.

1. I § 1, stk. 3, 3. pkt., ændres »§ 5, stk. 4« til:
»§ 7, stk. 4«.

2. §§ 4-7 ophæves og i stedet indsættes:

»Kapitel 1 a

Budgetproces for kirke- og præstegårdskasserne

§ 4. Provstiudvalget fastsætter foreløbige
driftsrammer for kirke- og præstegårdskasserne i
provstiet og meddeler disse til menighedsrådene.
Provstiudvalget kan ved den foreløbige ramme-
fastsættelse reservere et beløb til prioritering i
forbindelse med fastlæggelse af de endelige
driftsrammer og anlægsbevillinger.

Stk. 2. Menighedsrådene udarbejder på bag-
grund af de foreløbige driftsrammer budgetbi-
drag vedrørende driftsrammen samt eventuelle
ønsker om yderligere driftsudgifter og bevillin-
ger til anlæg. Budgetbidraget skal indeholde an-
givelse af de stillinger, som budgettet omfatter.

Stk. 3. Hvis der i et sogn eller et pastorat er op-
rettet en præstegårdskasse, udarbejdes budgetbi-
draget og eventuelle ønsker om yderligere drifts-
udgifter og bevillinger til anlæg på et fællesmø-
de mellem menighedsrådene ved stemmeflertal
efter indhentet udtalelse fra præstegårdsudval-
get.

Bilag til f. t. l. vedr. folkekirkens økonomi m.v.

Gældende formulering

§ 4. Provstiudvalget indkalder en eller to repræsentanter for hvert menighedsråd til budgetsamråd. Der kan afholdes flere budgetsamråd.

Stk. 2. Budgetsamrådet er offentligt. Bekendtgørelse om afholdelse af budgetsamrådet sker efter provstiudvalgets bestemmelse på en måde, der sikrer, at offentligheden bliver bekendt med afholdelsen. I bekendtgørelsen angives, hvilke emner der skal behandles på budgetsamrådet.

Stk. 3. ---

Stk. 4. Budgetsamrådet har ikke besluttende myndighed, medmindre menighedsrådene i ligningsområdet er enige om det.

Stk. 5. ---

Lovforslaget

Stk. 4. Budgetbidrag m.v. som nævnt i stk. 2 og 3 indsendes til provstiudvalget inden en af provstiudvalget fastsat frist.

§ 5. Provstiudvalget indkalder en eller to repræsentanter for hvert menighedsråd i provstiet til budgetsamråd. Hvis provstiet består af to eller flere kommuner eller dele af flere kommuner, afholdes budgetsamrådet dog særskilt for sognene i den enkelte kommune. Der kan afholdes flere budgetsamråd.

Stk. 2. Budgetsamrådet er offentligt. Bekendtgørelse om afholdelse af budgetsamrådet sker efter provstiudvalgets bestemmelse på en måde, der sikrer, at offentligheden bliver bekendt med afholdelsen. I bekendtgørelsen angives, hvilke emner der skal behandles på budgetsamrådet.

Stk. 3. Budgetsamrådet har ikke besluttende myndighed, jf. dog stk. 4.

Stk. 4. Menighedsrådene kan på det første budgetsamrådsmøde efter nyvalg til menighedsråd beslutte at flytte kompetence fra provstiudvalget til budgetsamrådet. Beslutningen er bindende for menighedsrådenes funktionsperiode. Provstiudvalgets og budgetsamrådets kompetencer fastlægges i en vedtægt. Budgetsamrådet kan overtage provstiudvalgets kompetence til at:

- 1) Fastsætte de overordnede målsætninger for udgifter og ligning set i et flerårigt perspektiv, jf. § 6, stk. 2.
- 2) Fastsætte de i § 7, stk. 1-2, nævnte rammer og bevillinger.
- 3) Fastsætte det i § 7 a, stk. 1-2, nævnte ligningsbeløb til kommunens kirke- og præstegårdskasser, medmindre dette fastsættes af et budgetudvalg, jf. § 17 c. Ved det beslutende budgetsamråds fastsættelse af ligningsbeløbet finder § 7, stk. 5, 2. pkt., tilsvarende anvendelse.

Stk. 5. Budgetsamrådet kan beslutte, at personalenormeringen fastlægges af provstiudvalget og i så fald fastlægge retningslinier for personalenormering. Beslutningen træffes på det første budgetsamrådsmøde efter nyvalg til menighedsråd og er bindende for menighedsrådenes funktionsperiode.

Gældende formulering

Stk. 6. Kirkeministeren kan fastsætte nærmere regler om afholdelse af budgetsamråd.

§ 4. ----

Stk. 3. På budgetsamrådet belyses de økonomiske forhold i ligningsområdet, ligesom menighedsrådenes ønsker om nye, større udgiftskrævende opgaver skal drøftes.

§ 5. Efter budgetsamrådet fastsætter provstiuudvalget rammebevilling for kirkekassens driftsudgifter og bevilling for kirkekassens anlægsudgifter.

Stk. 2. Hvis der i et sogn eller et pastorat er oprettet en præstegårdskasse, fastsætter provstiuudvalget denne kasses rammebevilling for driftsudgifter og bevilling for anlægsudgifter.

Stk. 3. Menighedsrådet udarbejder inden for den af provstiuudvalget fastsatte rammebevilling og bevilling, jf. stk. 1 og 2, budget for det kommende regnskabsår.

Lovforslaget

Stk. 6. Budgetsamrådet kan beslutte at iværksætte samarbejde efter § 43 a, stk. 1, i lov om menighedsråd.

Stk. 7. Når der på budgetsamrådet træffes beslutning om en ændret kompetencefordeling, jf. stk. 4-5, eller om etablering af samarbejde, jf. stk. 6, vægtes det enkelte menighedsråds stemme i forhold til antal af valgte medlemmer i det enkelte råd, og beslutningen træffes ved kvalificeret flertal på 2/3. Et samarbejde med provstiet som ramme, jf. stk. 6, ophører, hvis der på et efterfølgende budgetsamråd ikke er et kvalificeret flertal som nævnt i 1. pkt. for at fortsætte samarbejdet. Ved øvrige beslutninger vægtes stemmerne også som nævnt i 1. pkt., og beslutninger træffes ved stemmeflertal.

Stk. 8. Kirkeministeren kan fastsætte nærmere regler om afholdelse af budgetsamråd.

§ 6. På budgetsamrådet belyses de økonomiske forhold i provstiet, ligesom målsætninger for udgifter og ligning set i et flerårigt perspektiv skal drøftes. Endvidere skal menighedsrådenes ønsker om nye større udgiftskrævende opgaver drøftes. Den i 2. pkt. nævnte drøftelse skal ske med udgangspunkt i de fremsendte budgetbidrag, jf. § 4, stk. 2-3.

Stk. 2. På baggrund af den i stk. 1, 1. pkt., nævnte drøftelse fastsætter provstiuudvalget de overordnede målsætninger for udgifter og ligning set i et flerårigt perspektiv.

§ 7. Efter budgetsamrådet fastsætter provstiuudvalget rammebevilling for kirkekassens driftsudgifter og bevilling for kirkekassens anlægsudgifter.

Stk. 2. Hvis der i et sogn eller et pastorat er oprettet en præstegårdskasse, fastsætter provstiuudvalget denne kasses rammebevilling for driftsudgifter og bevilling for anlægsudgifter.

Stk. 3. Menighedsrådet fastsætter inden for den af provstiuudvalget fastsatte rammebevilling og bevilling til anlægsudgifter, jf. stk. 1 og 2, budgettet for det kommende regnskabsår.

Gældende formulering

Stk. 4. Menighedsrådene udarbejder inden for den af provstiudvalget fastsatte rammebevilling og bevilling, jf. stk. 2, budget for præstegårdskassen. Budgettet udarbejdes på et fællesmøde ved almindeligt stemmeflertal efter indhentet udtalelse fra præstegårdsudvalget.

Stk. 5. Kirkeministeren fastsætter nærmere regler om proceduren for fastsættelse af rammer som nævnt i stk. 1 og 2 og om udarbejdelse og indsendelse til provstiudvalget af budgetter for kirke- og præstegårdskasserne.

§ 6. Ligningsbeløbet til kommunens kirke- og præstegårdskasser fastsættes af provstiudvalget. Ved ligningsbeløbets fastsættelse kan provstiudvalget forhøje det budgetterede underskud for kasserne med et beløb til imødegåelse af uforudsete udgifter i ligningsområdet. Beløbet kan højst udgøre 5 pct. af det samlede ligningsbeløb.

§ 7. Provstiudvalget påser, at kirke- og præstegårdskassernes budget for det kommende regnskabsår er i overensstemmelse med de af provstiudvalget fastsatte rammer og bevillinger, jf. § 5, stk. 1 og 2, ligesom provstiudvalget foretager legalitetskontrol af budgetterne.

§ 9. ---

Stk. 3. Provstiudvalgets afgørelser vedrørende regnskabet kan indbringes for stiftsøvrigheden.

Lovforslaget

Stk. 4. Menighedsrådene fastsætter inden for den af provstiudvalget fastsatte rammebevilling og bevilling til anlægsudgifter, jf. stk. 2, budgettet for præstegårdskassen. Budgettet fastsættes på et fællesmøde ved stemmeflertal efter indhentet udtalelse fra præstegårdsudvalget.

Stk. 5. Kirkeministeren kan fastsætte nærmere regler om proceduren for fastsættelse af rammer som nævnt i stk. 1 og 2 og om fastsættelse og indsendelse til provstiudvalget af budgetter for kirke- og præstegårdskasserne. Kirkeministeren kan ikke fastsætte regler om størrelsen af kirke- og præstegårdskassernes udgifter eller om kirkeskattens størrelse.

§ 7 a. Ligningsbeløbet til kommunens kirke- og præstegårdskasser fastsættes af provstiudvalget, jf. dog § 5, stk. 4, og §§ 17 c–17 d.

Stk. 2. Provstiudvalget har ved ligningsbeløbets fastsættelse adgang til at afsætte midler til en reserve på op til 5 % af ligningsbeløbet. Ved forbrug af reserven har provstiudvalget det følgende år mulighed for at forhøje ligningen med henblik på reservens reetablering. Reserven kan bruges til imødegåelse af uforudsete udgifter i ligningsområdet.

§ 7 b. Provstiudvalget påser, at kirke- og præstegårdskassernes budget for det kommende regnskabsår er i overensstemmelse med de af provstiudvalget fastsatte rammer og bevillinger, jf. § 7, stk. 1 og 2, ligesom provstiudvalget foretager legalitetskontrol af budgetterne.«

3. § 9, stk. 3, ophæves.

4. Efter § 9 indsættes som nyt kapitel:

»Kapitel 1 b

Stiftsøvrighedens sammensætning

§ 9 a. Stiftsøvrigheden består af stiftets biskop og stiftamtmanden.

Stk. 2. Stiftsøvrighederne sammensættes på følgende måde:

*Gældende formulering**Lovforslaget*

- 1) Stiftsøvrigheden over København Stift består af biskoppen over Københavns Stift og direktøren for Statsforvaltningen Hovedstaden.
- 2) Stiftsøvrigheden over Helsingør Stift består af biskoppen over Helsingør Stift og direktøren for Statsforvaltningen Hovedstaden.
- 3) Stiftsøvrigheden over Roskilde Stift består af biskoppen over Roskilde Stift og direktøren for Statsforvaltningen Sjælland.
- 4) Stiftsøvrigheden over Lolland-Falsters Stift består af biskoppen over Lolland-Falsters Stift og direktøren for Statsforvaltningen Sjælland.
- 5) Stiftsøvrigheden over Fyens Stift består af biskoppen over Fyens Stift og direktøren for Statsforvaltningen Syddanmark.
- 6) Stiftsøvrigheden over Aalborg Stift består af biskoppen over Aalborg Stift og direktøren for Statsforvaltningen Nordjylland.
- 7) Stiftsøvrigheden over Viborg Stift består af biskoppen over Viborg Stift og direktøren for Statsforvaltningen Nordjylland.
- 8) Stiftsøvrigheden over Århus Stift består af biskoppen over Århus Stift og direktøren for Statsforvaltningen Midtjylland.
- 9) Stiftsøvrigheden over Ribe Stift består af biskoppen over Ribe Stift og direktøren for Statsforvaltningen Midtjylland.
- 10) Stiftsøvrigheden over Haderslev Stift består af biskoppen over Haderslev Stift og direktøren for Statsforvaltningen Syddanmark.«

§ 11. Af fællesfonden afholdes folkekirkens udgifter, for så vidt de ikke er omfattet af § 2, § 17 c, stk. 3 og 4, eller § 20, herunder:

5. I § 11, stk. 1, ændres »§ 17 c, stk. 3 og 4« til: »§ 17 g, stk. 3-5.«

*Gældende formulering*Kapitel 2 a
Provstiudvalg

§ 17 a. I hvert provsti vælges et provstiudvalg, der består af provsten og 2-7 læge medlemmer. Kirkeministeren fastsætter nærmere regler om valgets foretagelse og om antallet af medlemmer.

§ 17 c. Ordinært valg til provstiudvalg skal foretages inden udgangen af marts måned i året efter, at ordinært valg til menighedsråd har fundet sted. Valget gælder fra 1. april, og valgperioden er 4 år.

Lovforslaget

6. Kapitel 2 a affattes således:

»Kapitel 2 a
Provstiudvalg og budgetudvalg

§ 17 a. I hvert provsti vælges et provstiudvalg, der består af provsten og 4 til 6 valgte medlemmer.

Stk. 2. Valgret til provstiudvalg har medlemmerne af provstiets menighedsråd. Præster i pastorer, der omfatter flere menighedsråds kredse i samme provsti, har kun én stemme og kan selv vælge, i hvilket menighedsråd de vil afgive stemme. Omfatter pastoratet menighedsråds kredse i mere end ét provsti, har præsten en stemme i hvert provsti. En repræsentant i et menighedsråd for en valgmenighed har stemmeret ved valget, jf. § 4 i lov om menighedsråd.

Stk. 3. Valgbar er enhver, der opfylder betingelserne for at kunne vælges til medlem af et menighedsråd i provstiet.

Stk. 4. Ordinært valg til provstiudvalg skal foretages inden udgangen af marts måned i året efter, at ordinært valg til menighedsråd har fundet sted. Valget gælder fra 1. april, og funktionsperioden er 4 år.

*Gældende formulering***§ 17 a. ---**

Stk. 2. Provstiudvalget vælger af sin midte en formand og en næstformand. Valget sker ved skriftlig afstemning på udvalgets konstituerende møde, som provsten indkalder til. Valget har virkning for udvalgets valgperiode. Medlemmerne af udvalget har pligt til at modtage valg som formand og næstformand.

Stk. 3. Provstiudvalget kan beslutte at tillægge formanden honorar. Honorar kan dog kun tillægges formanden, såfremt denne er valgt medlem af provstiudvalget. Kirkeministeren kan fastsætte nærmere regler om formandshonoraret.

Stk. 4. Provsten virker som udvalgets forretningsførende medlem og drager omsorg for udførelsen af udvalgets beslutninger.

Stk. 5. Provstiudvalgets endelige behandling af kirke- og præstegårdskassernes årlige budget og af provstiudvalgskassens årlige budget sker i offentlige møder. Bortset herfra bestemmer udvalget selv, i hvilket omfang dets møder skal være offentlige, og fastsætter selv sin forretningsorden. Er der uenighed i provstiudvalget om forretningsgangen, kan spørgsmål herom forelægges stiftsøvrigheden til afgørelse.

Stk. 6. De i lov om menighedsråd § 46, stk. 1, nævnte regler om annullation og suspension af beslutninger finder tilsvarende anvendelse over for et provstiudvalgs beslutninger, der strider mod lovgivningen. Endvidere finder de i lov om menighedsråd § 46, stk. 2-5, og § 48 nævnte regler om pålæggelse af tvangsbøder i forbindelse med ulovlige undladelser, anlæggelse af erstatningssager ved domstolene, frafald af erstatningsanlæg mod betaling af erstatningsretlig bod samt nedsættelse eller helt bortfald af en erstatning tilsvarende anvendelse over for medlemmer af provstiudvalg, der er ansvarlige for en undladelse eller for, at en kirkekasse, en præstegårdskasse eller provstiudvalgskassen er påført et tab.

Lovforslaget

§ 17 b. Provstiudvalget vælger af sin midte en formand og en næstformand. Valget sker ved skriftlig afstemning på udvalgets konstituerende møde, som provsten indkalder til. Valget har virkning for udvalgets funktionsperiode. Medlemmerne af udvalget har pligt til at modtage valg som formand og næstformand.

Stk. 2. Provstiudvalget kan beslutte at tillægge formanden honorar. Honorar kan dog kun tillægges formanden, såfremt denne er valgt medlem af provstiudvalget. Kirkeministeren kan fastsætte nærmere regler om formandshonoraret.

Stk. 3. Provstiudvalgets beslutninger træffes i møder. Provstiudvalget er beslutningsdygtigt, når mindst halvdelen af medlemmerne er til stede. Beslutninger træffes ved stemmeflertal.

Stk. 4. Provsten virker som udvalgets forretningsførende medlem og drager omsorg for udførelsen af udvalgets beslutninger.

Stk. 5. Provstiudvalgets møder er offentlige. Provstiudvalget kan bestemme, at en sag skal behandles for lukkede døre, når dette findes nødvendigt eller ønskeligt på grund af sagens beskaffenhed. Spørgsmålet om, hvorvidt en sag giver grundlag for dørlukning, forhandles for lukkede døre, hvis det bestemmes af provstiudvalget eller formanden. Provstiudvalget kan tillade personer, der er ansat af provstiudvalget, at overvære behandlingen af sager for lukkede døre. Provstiudvalget kan tilkalde andre personer til at overvære en sags behandling for lukkede døre, når det er ønskeligt af hensyn til sagens oplysning.

Stk. 6. Provstiudvalget fastsætter selv sin forretningsorden. Er der uenighed i provstiudvalget om forretningsgangen, kan spørgsmål herom forelægges biskoppen til afgørelse.

Gældende formulering

Stk. 7. Stiftsøvrighedens afgørelser efter stk. 6, 1. pkt., kan af provstiudvalget indbringes for kirkeministeren. Stiftsøvrighedens afgørelser efter stk. 6, 2. pkt., kan af de pågældende medlemmer af provstiudvalget indbringes for kirkeministeren.

Lovforslaget

Stk. 7. De i lov om menighedsråd § 46, stk. 1, nævnte regler om annullation og suspension af beslutninger finder tilsvarende anvendelse over for et provstiudvalgs beslutninger, der strider mod lovgivningen. Endvidere finder de i lov om menighedsråd § 46, stk. 2-5, og § 48 nævnte regler om pålæggelse af tvangsbøder i forbindelse med ulovlige undladelser, anlæggelse af erstatningsager ved domstolene, frafald af erstatningsanlæg mod betaling af erstatningsretlig bod samt nedsættelse eller helt bortfald af en erstatning tilsvarende anvendelse over for medlemmer af provstiudvalg, der er ansvarlige for en undladelse eller for, at en kirkekasse, en præstegårdskasse eller provstiudvalgskassen er påført et tab.

Stk. 8. Stiftsøvrighedens afgørelser efter stk. 7, 1. pkt., kan af provstiudvalget indbringes for kirkeministeren. Stiftsøvrighedens afgørelser efter stk. 7, 2. pkt., kan af de pågældende medlemmer af provstiudvalget indbringes for kirkeministeren.

§ 17 c. Der skal nedsættes budgetudvalg hvis:

- 1) kommunen omfatter to eller flere provstier, der hver har 50 % eller mere af deres folkekirkemedlemmer inden for kommunen, eller
- 2) kommunen omfatter to eller flere provstier, hvoraf mindst ét har mere end 20 %, men mindre end 50 % af deres folkekirkemedlemmer inden for kommunen.

Stk. 2. Budgetudvalget, jf. stk. 1, nr. 1, består af provsterne som fødte medlemmer og lige mange valgte medlemmer fra hvert provstiudvalg.

Stk. 3. Budgetudvalget, jf. stk. 1, nr. 2, består af provsterne og mindst et valgt medlem fra hvert provsti eller del af et provsti. Det mindste provsti eller del af et provsti har mindst et valgt medlem, mens øvrige provstier er repræsenteret proportionalt hermed i forhold til antallet af folkekirkemedlemmer i provstiets sogne i kommunen. Det enkelte provstiudvalg kan dog ikke have flere valgte medlemmer end antallet af valgte medlemmer i pågældende provstiudvalg.

*Gældende formulering**Lovforslaget*

Stk. 4. Det konkrete antal medlemmer fra hvert provstiudvalg fastsættes i budgetudvalgets forretningsorden. De valgte medlemmer udpeges af provstiudvalgene i forbindelse med disses konstituering.

Stk. 5. En af provsterne udpeges som forretningsfører og drager omsorg for udførelsen af budgetudvalgets beslutninger.

Stk. 6. Bestemmelserne i § 17 b, stk. 1-3 og stk. 5-8, finder tilsvarende anvendelse for budgetudvalgene.

Stk. 7. Hvis der i kommunen er sogne eller dele af sogne, som ikke ligger i de provstier, der er repræsenteret i budgetudvalget, har disse sognes provstiudvalg adgang til at sende en repræsentant til budgetudvalgets møder. Repræsentanten har tale- og forslagsret.

Stk. 8. Budgetudvalget fastsætter det samlede ligningsbeløb til kommunens kirke-, præstegårdskasser og til provstiudvalgskasserne samt ligningsbeløbets fordeling mellem provstierne.

§ 17 d. I kommuner, der omfatter flere provstier eller dele af flere provstier, og hvor der ikke skal nedsættes budgetudvalg i medfør af § 17 c, fastsættes det samlede ligningsbeløb til kommunens kirke- og præstegårdskasser og fordelingen mellem de enkelte kirkelige kasser af provstiudvalget for det provsti, hvor flest af kommunens folkekirkemedlemmer bor. Dette provsti benævnes ligningsprovstiet. Budgetsamrådet i ligningsprovstiet kan i medfør af § 5, stk. 4, beslutte at overtage den i 1. pkt. nævnte kompetence fra ligningsprovstiet.

Stk. 2. De menighedsråd i kommunen, som ikke ligger i ligningsprovstiet, har ret til at deltage i budgetsamrådet i ligningsprovstiet. Disse menighedsråd har samme rettigheder og pligter ved budgetsamrådets drøftelser og eventuelle beslutninger om målsætninger for udgifter og ligning, fastsættelse af driftsrammer, anlægsbevillinger og ligningsbeløb i ligningsområdet som ligningsprovstiets menighedsråd.

*Gældende formulering**Lovforslaget***§ 17 a. ----**

Stk. 8. Nærmere regler om provstiudvalgets virksomhed fastsættes af kirkeministeren. Kirkeministeren kan ikke fastsætte regler om størrelsen af kirke- og præstegårdskassernes udgifter eller om kirkeskattens størrelse.

§ 17 c. ----

Stk. 2. Ved hvert provstiudvalg oprettes en provstiudvalgskasse, der bestyres af provstiudvalget.

Stk. 3. Udgifterne til valg af provstiudvalgene og til disses møder, herunder honorar til formanden, befordringsgodtgørelse og diæter til de valgte medlemmer samt udvalgenes udgifter til medhjælp, kontorartikler m.v., udredes af provstiudvalgs-kassen efter kirkeministerens nærmere bestemmelse.

Stk. 4. Udgifter til provstiudvalgsmedlemmers deltagelse i kurser m.v., der må anses af betydning for udøvelsen af hvervet som provstiudvalgsmedlem, afholdes af provstiudvalgs-kassen. Der vil endvidere efter kirkeministerens bestemmelse af provstiudvalgs-kassen kunne ydes valgte provstiudvalgsmedlemmer erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste i forbindelse med deltagelse i sådanne kurser m.v.

§ 17 e. I en kommune, der består af to provstier, kan kirkeministeren godkende, at der i stedet for to provstiudvalg og et budgetudvalg vælges ét fælles provstiudvalg for provstierne i kommunen. Provstiudvalget består af provstierne og 4 til 6 valgte medlemmer. Medlemmerne vælges for provstiet under ét.

Stk. 2. En af provstierne udpeges som forretningsfører og drager omsorg for udførelsen af udvalgets beslutninger.

Stk. 3. Det fælles provstiudvalg varetager samtlige opgaver, der er henlagt til provstiudvalg.

§ 17 f. Kirkeministeren kan fastsætte nærmere regler om valg til provstiudvalg, budgetudvalgets sammensætning samt om provstiudvalgets og budgetudvalgets virksomhed.

§ 17 g. Ved hvert provstiudvalg oprettes en provstiudvalgskasse, der bestyres af provstiudvalget.

Stk. 2. Udgifterne til valg af provstiudvalgene og til disses møder, herunder honorar til formanden, befordringsgodtgørelse og diæter til de valgte medlemmer samt udvalgenes udgifter til medhjælp, kontorartikler m.v., udredes af provstiudvalgs-kassen efter kirkeministerens nærmere bestemmelse.

Stk. 3. Udgifter til samarbejde, jf. § 43 a, stk. 1, i lov om menighedsråd § 43 a, stk. 1, udredes af provstiudvalgs-kassen.

Stk. 4. Udgifter til provstiudvalgsmedlemmers deltagelse i kurser m.v., der må anses af betydning for udøvelsen af hvervet som provstiudvalgsmedlem, afholdes af provstiudvalgs-kassen. Der vil endvidere efter kirkeministerens bestemmelse af provstiudvalgs-kassen kunne ydes valgte provstiudvalgsmedlemmer erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste i forbindelse med deltagelse i sådanne kurser m.v.

Stk. 5. Udgifter til budgetudvalgets virksomhed afholdes af de deltagende provstiudvalg.

Gældende formulering

§ 17 d. Provstiudvalgskassens udgifter dækkes gennem ligning på folkekirkens medlemmer i kommunen. Omfatter provstiet flere kommuner eller dele af flere kommuner, dækkes udgifter til provstiudvalgskassen gennem ligning på folkekirkens medlemmer i kommunerne.

Stk. 2. Provstiudvalget udarbejder årligt budget over provstiudvalgskassens indtægter og udgifter for det kommende regnskabsår.

Stk. 3. Ligningsbeløbet til provstiudvalgskassen fastsættes af provstiudvalget.

Stk. 4. Kirkeministeren fastsætter nærmere regler om udarbejdelse af budget for provstiudvalgskassen.

Stk. 5. Regnskabsåret for provstiudvalgskassen er kalenderåret.

Stk. 6. Provstiudvalget aflægger årligt regnskab for provstiudvalgskassen. Kirkeministeren fastsætter nærmere regler om regnskaberne afleggelse, om revision og om stiftsøvrighedens godkendelse af regnskaberne.

§ 23. Stiftsøvrighederne bestyrer kirkernes og præsteembedernes øvrige kapitaler. Gravstedskapitaler (engangsvederlag for gravstedsvedligeholdelse) udbetales til kirkekasserne efter et serieprincip. Kirkeministeren kan fastsætte nærmere regler om kapitalernes bestyrelse.

Stk. 2. Stiftsøvrighederne aflægger regnskab for de i stk. 1 nævnte kapitaler efter bestemmelser fastsat af kirkeministeren.

Stk. 3. Udgifterne til stiftsøvrighedens bestyrelse af de i stk. 1 nævnte kapitaler afholdes efter kirkeministerens bestemmelse af de indtægter, der er forbundet med kapitalforvaltningen.

Stk. 4. I hvert stift nedsættes et udvalg til på menighedsrådenes vegne at have indseende med stiftsøvrighedens forvaltning af kirkernes og præsteembedernes kapitaler. Stiftsøvrigheden indkalder udvalget to gange årligt. Kirkeministeren fastsætter nærmere regler om udvalgets sammensætning. Udvalget kan forlange sig forelagt alle oplysninger om stiftsmidlernes udlånsvirksomhed og om kapitalernes anbringelse og afkast.

Lovforslaget

§ 17 h. Provstiudvalgskassens udgifter dækkes gennem ligning på folkekirkens medlemmer i kommunen. Omfatter provstiet flere kommuner eller dele af flere kommuner, dækkes udgifter til provstiudvalgskassen gennem ligning på folkekirkens medlemmer i kommunerne.

Stk. 2. Provstiudvalget udarbejder årligt budget over provstiudvalgskassens indtægter og udgifter for det kommende regnskabsår.

Stk. 3. Ligningsbeløbet til provstiudvalgskassen fastsættes af provstiudvalget, jf. dog § 17 c, stk. 8.

Stk. 4. Kirkeministeren kan fastsætte nærmere regler om udarbejdelse af budget for provstiudvalgskassen.

Stk. 5. Regnskabsåret for provstiudvalgskassen er kalenderåret.

Stk. 6. Provstiudvalget aflægger årligt regnskab for provstiudvalgskassen. Kirkeministeren fastsætter nærmere regler om regnskaberne afleggelse, om revision og om stiftsøvrighedens godkendelse af regnskaberne.«

7. § 23 affattes således:

»**§ 23.** I hvert stift nedsættes et stiftsudvalg vedrørende økonomi til på menighedsrådenes vegne at bestyre kirkernes og præsteembedernes øvrige kapitaler. Gravstedskapitaler (engangsvederlag for gravstedsvedligeholdelse) udbetales til kirkekasserne efter et serieprincip. Kirkeministeren kan fastsætte nærmere regler om kapitalernes bestyrelse.

Stk. 2. Stiftsudvalget vedrørende økonomi aflægger regnskab for de i stk. 1 nævnte kapitaler efter bestemmelser fastsat af kirkeministeren.

Stk. 3. Udgifterne til bestyrelse af de i stk. 1 nævnte kapitaler afholdes efter kirkeministerens bestemmelse af de indtægter, der er forbundet med kapitalforvaltningen.

Stk. 4. Stiftsudvalget vedrørende økonomi er beslutningsdygtigt, når mindst halvdelen af medlemmerne er tilstede. Beslutninger træffes ved stemmeflertal.

Stk. 5. Stiftsadministrationen bistår stiftsudvalget vedrørende økonomi med varetagelsen af udvalgets opgaver efter udvalgets nærmere bestemmelse.

Gældende formulering

§ 24. De i lov om menighedsråd § 43, stk. 1-6, nævnte regler om samarbejde mellem menighedsråd finder tilsvarende anvendelse på samarbejde mellem stiftsøvrighed og provstiudvalg, mellem to eller flere stiftsøvrigheder, mellem to eller flere provstiudvalg og mellem menighedsråd og en eller flere stiftsøvrigheder eller provstiudvalg.

Stk. 2. Den i lov om menighedsråd § 43, stk. 7, nævnte regel om dispensation fra dele af den kirkelige lovgivning til et menighedsråd finder tilsvarende anvendelse på et provstiudvalg eller en stiftsøvrighed, hvis det er ønskeligt af hensyn til løsningen af folkekirkelige opgaver i henholdsvis provstiet eller stiftet.

§ 12. ---

Stk. 3. Den nyvalgte formand søger for, at der sker indberetning til provstiudvalget og stiftsøvrigheden om, hvem der er valgt til menighedsrådets formand, kirkeværge, kasserer, kontaktperson og tegningsberettiget i medfør af § 10, stk. 9. Kirkeministeren kan fastsætte nærmere regler om indberetningens form og om frister for denne.

§ 12. ---

Stk. 4. Såfremt der i funktionsperioden sker ændringer i menighedsrådets sammensætning eller i valgene til de i stk. 3 nævnte enkeltmandsposter, skal formanden sende indberetning herom til provstiudvalget og stiftsøvrigheden.

Lovforslaget

Stk. 6. Valgret til stiftsudvalget vedrørende økonomi har de samme, som har valgret til provstiudvalg, med undtagelse af repræsentanter for valgmenigheder.

Stk. 7. Valgbare til stiftsudvalget vedrørende økonomi er de valgte medlemmer af provstiets menighedsråd.

Stk. 8. Kirkeministeren fastsætter nærmere regler om udvalgets sammensætning.«

8. I § 24, *stk. 1*, ændres »6« til: »5«.

9. I § 24, *stk. 2*, ændres »7« til: »6«.

§ 2

I lov om menighedsråd, jf. lovbekendtgørelse nr. 164 af 16. marts 2004, foretages følgende ændringer:

1. § 12, *stk. 3*, affattes således:

»*Stk. 3.* Den nyvalgte formand sørger for, at det indføres i et af Kirkeministeriet anvist informationssystem, hvem der er valgt til menighedsrådets formand, kirkeværge, kasserer, kontaktperson og tegningsberettiget i medfør af § 10, stk. 9. Kirkeministeren kan fastsætte nærmere regler om indførelsens form og frister for denne.«

2. I § 12, *stk. 4*, ændres »sende indberetning herom til provstiudvalget og stiftsøvrigheden« til: »indføre ændringen i et af Kirkeministeriet anvist informationssystem«.

*Gældende formulering***§ 40. ---**

Stk. 2. Stiftsøvrigheden kan dog i særlige tilfælde gøre undtagelse fra denne regel.

Lovforslaget

3. I § 40, *stk. 2*, ændres »Stiftsøvrigheden« til: »Biskoppen«.

4. Efter § 42 indsættes i *kapitel 8*:

»§ 42 a. To eller flere menighedsråd kan indgå aftale om samarbejde om løsning af de opgaver, der finansieres af kirkekassen i medfør af § 2 i lov om folkekirkens økonomi.

Stk. 2. De nærmere bestemmelser om samarbejdet optages i en vedtægt, der indsendes til Kirkeministeriet, som offentliggør denne på ministeriets hjemmeside på internettet.

Stk. 3. Vedtægten skal indeholde oplysninger om, hvilke menighedsråd der deltager i samarbejdet, hvad samarbejdet vedrører, finansieringen af samarbejdet, tilsyn, vilkår for andre menighedsråds optagelse i samarbejdet, afgørelse om uenighed om vedtægtens fortolkning, vilkår for ophævelse af samarbejdet og om, hvor vedtægten lokalt er fremlagt og kan rekvireres fra.«

§ 43. To eller flere menighedsråd kan indgå aftale om samarbejde med henblik på løsning af folkekirkelige anliggender.

5. § 43, *stk. 1*, affattes således:

»Udover de i § 42 a nævnte tilfælde kan to eller flere menighedsråd indgå aftale om samarbejde, der kræver dispensation fra reglerne i kapitel 1-7 og kapitel 9 i denne lov samt regler i lov om valg til menighedsråd, lov om folkekirkens økonomi, lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde og lov om bestyrelse og brug af folkekirkens kirker m.m. Samarbejdet skal vedrøre løsning af folkekirkelige anliggender.«

§ 43. ---

Stk. 3. I det omfang samarbejdet gør det ønskeligt, kan der i vedtægten træffes bestemmelse om fravigelse af regler i kapitel 1

6. § 43, *stk. 3*, ophæves.

Stk. 4-7 bliver herefter *stk. 3-6*.

§ 43. ---

Stk. 4. Når en vedtægt er godkendt, bekendtgøres der i Lovtidende en meddelelse herom. I meddelelsen gives der oplysning om, hvor berørte sogne eller kirkedistrikters beboere kan gøre sig bekendt med vedtægten.

7. I § 43, *stk. 4, 1. pkt.*, der bliver til § 43, *stk. 3, 1. pkt.*, ændres »i Lovtidende« til: »på Kirkeministeriets hjemmeside på internettet«.

Gældende formulering

§ 22. En kort beretning om valget indføres i menighedsrådets beslutningsprotokol og underskrives af valgbestyrelsen. En udskrift af beslutningsprotokollen sendes snarest af valgbestyrelsens formand gennem provsten til biskoppen.

§ 24. Kirkeministeren fastsætter nærmere regler for valgets foretagelse og opgørelse, herunder om indberetningen om de opstillede kandidater og om valgets resultat til provst og stiftsøvrighed.

§ 30. Klager over valget skal indgives skriftligt til provsten senest ugedagen efter valget. Provsten sender sagen til biskoppens afgørelse efter at have indhentet valgbestyrelsens udtalelse. Biskoppens afgørelse kan både af valgbestyrelsen og klageren indbringes for kirkeministeren.

Lovforslaget

8. Efter § 43 indsættes:

»§ 43 a. Flere menighedsråd i ét provsti kan beslutte at etablere de i § 42 a og § 43 nævnte former for samarbejde med provstiet som ramme. Beslutning derom skal træffes på budgetsamråd og finansieres af provstiudvalgskassen, jf. § 5, stk. 6-7, og § 17 g, stk. 3, i lov om folkekirkens økonomi.«

§ 3

I lov om valg til menighedsråd, jf. lovbekendtgørelse nr. 163 af 16. marts 2004, som ændret ved lov nr. 537 af 24. juni 2005, foretages følgende ændringer:

1. I § 22, stk. 1, 2. pkt., udgår: »gennem provsten«.

2. I § 24 udgår: »til provst og stiftsøvrighed«.

3. I § 30, stk. 1, 1. pkt., ændres »provsten« til: »biskoppen«.

4. § 30, stk. 1, 2. pkt., ophæves.

§ 4

I lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde, jf. lovbekendtgørelse nr. 454 af 11. juni 1992, som ændret ved lov nr. 433 af 1. juni 1994, lov nr. 391 af 22. maj 1996, lov nr. 437 af 10. juni 2003 og lov nr. 562 af 24. juni 2005, foretages følgende ændringer:

Gældende formulering

§ 6. Kister, som findes i kirken, herunder i gravkapeller eller i gravkældre, må kun fjernes og nedsættes på kirkegården, hvis stiftsøvrigheden tillader det. Om fornødent skal de pårørende gennem Statstidende opfordres med 12 ugers varsel til at fremkomme med eventuelle indsigelser.

§ 29. Inden en måned efter, at menighedsrådet har modtaget meddelelse om provstiudvalgets afgørelse i henhold til §§ 25 og 26, dog senest inden udløbet af den af provstiudvalget fastsatte frist for manglernes afhjælpning, kan afgørelsen af menighedsrådet indbringes for stiftsøvrigheden.

§ 7. Ved enhver kirke skal der være en af provsten autoriseret protokol. Nærmere regler om protokollens førelse fastsættes af kirkeministerien.

§ 12. Ved enhver kirkegård skal der være en af provstiudvalget godkendt vedtægt for orden på kirkegården og dennes benyttelse, en af provsten autoriseret kirkegårdsprotokol samt et kort over kirkegården.

§ 12.---

Stk. 4. Provstiudvalget sender genpart af vedtægter og vedtægtsændringer til stiftsøvrigheden samtidig med godkendelsen.

§ 26. Provsten og en bygningskyndig person, der er valgt af provstiudvalget, deltager med ikke over 3 års mellemrum i det syn, der er nævnt i § 24. Dette ledes da af provsten, der fastsætter datoen for synet og indkalder menighedsrådet til deltagelse i synet. Forretningen indføres i en for hele provstiet fælles synsprotokol og i kirkens protokol. Provsten sender en udskrift af forretningen til provstiudvalget, der afgør, hvad der videre skal foretages.

Lovforslaget

1. I § 6, 1. pkt., og § 29 ændres »stiftsøvrigheden« til: »biskoppen«.

2. I § 7, 1. pkt., og § 12, stk. 1, ændres »af provsten autoriseret« til: »af Kirkeministeriet godkendt standardprotokol eller en anden af Kirkeministeriet godkendt«.

3. I § 12, stk. 4, ændres »stiftsøvrigheden« til: »stiftsadministrationen«.

4. § 26 affattes således:

»§ 26. Mindst hvert 4. år forestås det i § 24 nævnte syn af provsten. Provsten fastsætter datoen for synet og indkalder menighedsrådet til deltagelse i synet. I synet deltager en bygningskyndig person, der er valgt af provstiudvalget. Provsten kan vælge at deltage i synet. Synsforretningen ledes af den af provstiudvalget valgte bygningskyndige eller af provsten, hvis denne deltager. Forretningen indføres i en for hele provstiet fælles synsprotokol og i kirkens protokol. Provsten sørger for at en udskrift af forretningen tilgår provstiudvalget, der afgør, hvad der videre skal foretages.«

Gældende formulering

§ 28. Provstiudvalget fastsætter en frist for afhjælpning af de mangler, der er udsat ved synet.

Stk. 2. Provsten kan foranledige, at udførelsen af synsudsatte arbejder kontrolleres ved et ekstraordinært syn, jf. § 31.

§ 4. Kirkeministeriet fastsætter en frist for anmeldelse af kandidater ved afstemningen. Anmeldelsen, der indgives til vedkommende stiftsøvrighed, skal være underskrevet af mindst 75, højst 150 stemmeberettigede stillere og skriftligt tiltrådt af den opstillede kandidat. Den, der er stiller for flere kandidatlistor, kan ikke anses for stiller for nogen af listerne. En kandidat kan ikke være stiller for en kandidatliste, hvorpå den pågældende selv er opført som kandidat.

§ 4. ---

Stk. 2. Der vælges et valgudvalg på 3 medlemmer blandt provstiudvalgsmedlemmerne i vedkommende stift, som sammen med stiftsøvrigheden udgør valgbestyrelsen. Stemmeberettigede ved valg af valgudvalget er kun de valgte medlemmer af provstiudvalget. Kirkeministeren fastsætter nærmere regler for valg af valgudvalget og fastsætter, hvilke opgaver udvalget og valgbestyrelsen skal varetage.

Lovforslaget

5. § 28 affattes således:

»§ 28. Ved tildeling af anlægsbevillinger fastsætter provstiudvalget samtidig en frist for de pågældende arbejders gennemførelse, jf. § 26, 7. pkt.

Stk. 2. Provstiudvalget kan foranledige, at udførelsen af de i stk. 1 nævnte arbejder kontrolleres ved et ekstraordinært syn, jf. § 31.«

§ 5

I lov om udnævnelse af biskopper og om stiftsbåndsløsning, jf. lovbekendtgørelse nr. 511 af 16. juni 1994, foretages følgende ændringer:

1. I § 4, *stk. 1, 2. pkt.*, ændres »stiftsøvrighed« til »stiftsadministration«.

2. § 4, *stk. 2*, affattes således:

»*Stk. 2.* Valgbestyrelsen består af 3 medlemmer valgt blandt provstiudvalgsmedlemmerne i vedkommende stift. Stemmeberettigede ved valg af valgbestyrelse er kun de valgte medlemmer af provstiudvalget. Kirkeministeren fastsætter nærmere regler om valg af valgbestyrelse og fastsætter, hvilke opgaver valgbestyrelsen skal varetage.«

§ 6

I lov om bestyrelse og brug af folkekirkens kirker m.m., jf. lovbekendtgørelse nr. 217 af 31. marts 1992, foretages følgende ændringer:

*Gældende formulering***§ 1. ---**

Stk. 4. Ejers en kirkegård af flere kirker i fællesskab, udfærdiges en vedtægt med regler for kirkegårdens bestyrelse. Vedtægten godkendes af stiftsøvrigheden.

§ 19. ---

Stk. 2. For brug af kirken efter § 10 betales for den merudgift til kirkens opvarmning, belysning, rengøring m.m., som valgmenighedens brug af kirken medfører. Betalingen fastsættes af stiftsøvrigheden efter forhandling med menighedsrådet og valgmenighedens bestyrelse.

Stk. 3. For brug af kirken efter §§ 13 og 14 ydes en betaling, som fastsættes af stiftsøvrigheden efter forhandling med menighedsrådet.

§ 2. Kirkerne står under tilsyn af provstiudvalget og under overtilsyn af stiftsøvrigheden efter regler, der er fastsat herom.

§ 22. Menighedsrådet træffer afgørelse om kirkebetjeningens ordning efter regler fastsat af kirkeministeren.

Lovforslaget

1. I § 1, stk. 4, 2. pkt., § 19, stk. 2, 2. pkt., og § 19, stk. 3, ændres »stiftsøvrigheden« til: »provstiudvalget«.

2. § 2 ophæves.

§ 7

I lov nr. 310 af 16. maj 1990 om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v., som ændret ved lov nr. 390 af 22. maj 1996 og lov nr. 437 af 10. juni 2003, foretages følgende ændringer:

1. I § 22, stk. 1, indsættes som 2. pkt.:

»Spørgsmålet om personalenormering kan dog varetages af provstiudvalget, jf. lov om folkekirkens økonomi § 5, stk. 5.«

§ 8

Loven træder i kraft 1. januar 2007.

Stk. 2. Lov om folkekirkens økonomi § 17 a, stk. 1, og § 17 e, stk. 1, 2. pkt., som affattet ved denne lovs § 1, nr. 4, om antallet af valgte medlemmer af provstiudvalg finder første gang anvendelse ved de ordinære valg til provstiudvalg i 2009.

Bilag til f. t. l. vedr. folkekirkens økonomi m.v.

*Gældende formulering**Lovforslaget***§ 9**

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland. Loven kan ved kgl. anordning sættes i kraft for Færøerne med de afvigelser, som de særlige færøske forhold tilsiger.

Til lovforslag nr. L 27. Skriftlig fremsættelse (4. oktober 2006)

Kirkeministeren (Bertel Haarder):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om folkekirkens økonomi, lov om menighedsråd, lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde og forskellige andre love (Budgetlægning for kirke- og præstegårdskasserne, ændret sammensætning og opgaver for stiftsøvrigheden, aflastning af provsten for administrative opgaver m.v.)

(Lovforslag nr. L 27).

Formålet med lovforslaget er at gennemføre de forslag, som arbejdsgruppen om ændring af den kirkelige struktur kommer med i betænkning 1477/2006 om opgaver i sogn, provsti og stift, og som er knyttet til kommunalreformen og ændringen af provstierne pr. 1. januar 2007. Ændringerne vedrører stiftsøvrighedens sammensætning og opgaver efter 1. januar 2007, forpligtende budgetsamarbejde i kommuner med flere provstier samt vilkårene for de nye provstier, som etableres fra 1. januar 2007, herunder mulighederne for samarbejde mellem sognene, provstens opgaver i de nye provstier samt reglerne for budgetlægning i provstierne.

Lovforslaget er blevet til efter en omfattende offentlighedsfase, hvor alle interessenter har haft mulighed for at give deres mening til kende både under og efter arbejdsgruppens arbejde med betænkningen og det deri indeholdte udkast til lovændringer.

I forbindelse med kommunalreformen nedlægges statsamtene og erstattes af fem regionale statsforvaltninger, der hver ledes af en direktør. Dette betyder også en ændret sammensætning af stiftsøvrigheden, der i dag består af biskoppen og statsamtmanden. Med lovforslaget vil stiftsøvrigheden pr. 1. januar 2007 være sam-

menst af biskoppen og direktøren for den regionale statsforvaltning. Hver direktør indgår således i to stiftsøvrigheder. Samtidig indskrænkes stiftsøvrighedens opgaver, således at en del af de nuværende stiftsøvrighedsopgaver flyttes til biskoppen. Det betyder, at stiftsøvrigheden fremover alene skal varetage mere principielle opgaver: Juridisk tilsyn med menighedsråd og provstiudvalg, administration af fællesfonden, godkendelseskompetence vedrørende menighedsrådets beslutning om kirken og kirkegården (bygningarbejder) og overordnet ledelse af stiftsadministrationen.

Med lovforslaget justeres den nuværende rammebudgetteringsmodel, således at menighedsrådene inden budgetsamrådet skal aflevere detaljerede budgetbidrag, som bl.a. omfatter angivelse af de stillinger, som budgettet omfatter, og begrundede ønsker om merudgifter, herunder anlægsprojekter. Derved sikres det, at provstiudvalget og budgetsamrådet får et realistisk indblik i, hvilke udgiftsbehov menighedsrådene har. Derudover indebærer justeringen, at der bliver en forpligtelse til at drøfte ønskerne til kirkeskatens og de samlede udgifters udvikling i de kommende år. Disse justeringer vil danne et godt udgangspunkt for det videre arbejde om den lokale kirkelige økonomi.

Med lovforslaget får menighedsrådene mulighed for, at de på det første budgetsamråd efter nyvalg til menighedsråd kan beslutte at flytte kompetence fra provstiudvalget til budgetsamrådet med bindende virkning for menighedsrådets funktionsperiode. Disse forslag tydeliggør, at menighedsrådet, budgetsamrådet og provstiudvalget skal betragtes som en helhed, der i fællesskab har ansvaret for udskrivningen af lokal kirkeskat og for anvendelsen af midlerne.

Med mulighederne for kompetenceflytning er det naturligt, at budgetsamrådet som udgangspunkt skal dække samme geografiske område som provstiudvalget. Hovedparten af provstierne vil med ændringen af provstistrukturen, som træder i kraft pr. 1. januar 2007, dække samme geografiske område som kommunen. I de provstier vil budgetsamrådet derfor bestå af repræsentanter for provstiets menighedsråd. I provstier, der kommer til at omfatte to eller flere kommuner, vil kirkeskatten fortsat skulle fastsættes for hver kommune for sig. I disse provstier vil der derfor skulle afholdes budgetsamråd for hvert ligningsområde.

Hensynet til et effektivt arbejdende provstiudvalg, hvor medlemmerne ikke repræsenterer bestemte geografiske områder, men hver især varetager hele provstiets interesser, taler for, at provstiudvalget skal have forholdsvis få medlemmer. På den baggrund foreslås det, at antallet af provstiudvalgsmedlemmer skal være 4 til 6 i stedet for 2 til 7 som i dag.

I kommuner, hvor der er flere provstier, eller dele af provstier, vil det være nødvendigt med en ordning, der sikrer en entydig placering af ansvaret for, hvordan folkekirken udgifter i ligningsområdet og dermed kirkeskatteprocenten udvikler sig. Med lovforslaget opstilles der derfor en model for et forpligtende økonomisk samarbejde, hvor der er flere provstier eller dele af provstier i et ligningsområde. Endelig bliver der mulighed for, at der i kommuner, der rummer to provstier, i stedet kan vælges et fælles provstiudvalg for de to provstier.

Med lovforslaget ændres lov om menighedsråd sådan, at reglerne om samarbejde forenkles. Det foreslås således, at alle de opgaver, som menighedsrådet kan varetage på egen hånd, også

skal kunne varetages i et samarbejde med andre menighedsråd, uden at dette skal godkendes af Kirkeministeriet. Det er en forudsætning, at samarbejdet beskrives i en vedtægt sådan, at der er klarhed mellem menighedsrådene om finansiering og kompetencen. Dette imødekommer den kritik, der har været af de eksisterende samarbejdsmuligheder, som værende for bureaukratiske. Forslaget ændrer ikke ved de eksisterende dispensationsmuligheder for at etablere samarbejde om andre opgaver. Sammen med lovforslagets forslag om samarbejde med provstiet som ramme skabes der således bedre mulighed for, at større opgaver kan løses på en økonomisk forsvarlig og for alle parter tilfredsstillende vis.

Endelig indebærer forslaget, at provsten lettes for en række opgaver.

Perioden for provstesyn af kirkebygningerne ændres til mindst hvert 4. år. Provsten har fortsat ansvaret for synet, men kan vælge at lade det forestå af provstiets bygningsagkyndige. Derved imødekommes de høringsparter, der har været betænkelige ved, at provsten ikke deltog i synet. Dette syn er et supplement til menighedsrådets årlige syn, ligesom det fortsat vil være provstiudvalget, der har kompetencen til at beslutte, hvilke arbejder der skal udføres som følge af synet, og hvornår dette skal ske.

Hensigten med disse ændringer er at skabe luft i provstestillingen, således at tjenesten som sognepræst kan fastholdes som en væsentlig del af provstens arbejde, samtidig med, at det må forventes, at såvel tilsynet med provstiets præster og provstens økonomiopgaver vil komme til at fylde mere i de kommende år.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de bemærkninger, der ledsager det, skal jeg indstille dette til velvillig behandling i det høje Ting.